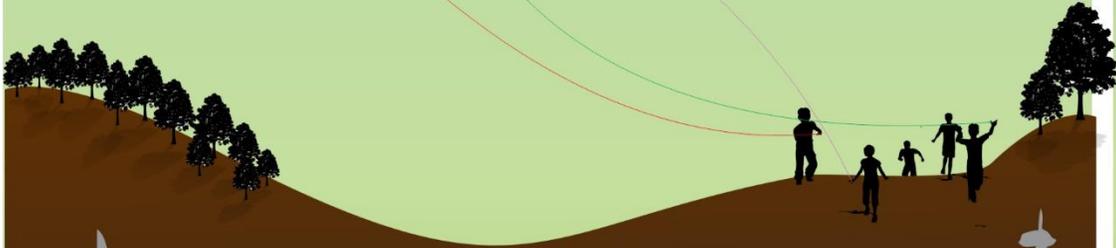

“आपले मंडळ”

|| *Maharashtra Mandal of Detroit* ||

January 2019

स्नेहबंध

The Future of Coatings

Dhake
Industries

GLOBAL SUPPLIER OF COATINGS FOR PLASTICS AND METALS

Dhake Industries offers a wide range of products for Interior and Exterior Automotive Applications as well as other Non-Automotive Applications. Our products are custom formulated to meet the

most stringent requirements of any market

- **Known in the Industry for Unsurpassed Technical Capabilities**
- **Leader in Metallic Paint Development for Auto Interiors**
- **Rapid Product Development with Custom Formulations to Meet Market and Customer Specific Requirements**

Please contact us for more information

Various Paint Technologies

- 2K Monocoat
- 2K Base/Clear
- 1K Waterbase
- 2K Waterbase
- One-Coat over TPO/PP
- Adhesion Promoters
- Laser-Etchable Coatings
- Soft-Touch Coatings
- Chrome-Look Coatings
- In-Mold Coatings
- Hydrographics Clearcoats
- Metallic Coating Finishes
- Non-Metallic Coating Finishes
- Much Much More...

Dhake
Industries

Global Headquarters

15169 Northville Rd.

Plymouth, MI 48170

734-420-0101

www.dhakeindustries.com

स्नेहबंध

अनुक्रमणिका

१	संपादकीय	अध्यक्ष: भारती मेहेंदळे	पान 4
२	Committee Spotlight	भारती मेहेंदळे	पान 6
३	तो मी नव्हेच	किरण मराठे	पान 7
४	हळदीकुंकू	सुषमा सुखटणकर	पान 9
५	असाही एक 'सूज्ञ' उपक्रम	आशुतोष काळे	पान 11
६	शब्दकोडे	संजय मेहेंदळे	पान 14
७	स्वप्नी माझ्या...	पूनम तोरगल	पान 15
८	डेट्रोईटचे संगीतयात्री	संगीतशिक्षिका	पान 16
९	चारोळ्या	सुरेश नायर	पान 20
१०	पुलकित	संकेत मुंढे	पान 21
११	आठवणी	वीणा शहा	पान 24
१२	संक्रांत	सायली चिमणपुरे कुलकर्णी	पान 25
१३	पुस्तकाय समर्पयामि	ज्योत्स्ना माईणकर दिवाडकर	पान 27
१४	माझी धाव योगाकडे	अंजू वळे	पान 30
१५	जीवन -शैली	बाळकृष्ण पाडळकर	पान 33
१६	परि तुजसि आहे चालावयाचे....	सौ. मालती वळे	पान 34
१७	येशील कां?	निरंजन हुंबड	पान 35
१८	शब्दकोडं उत्तरे	संजय मेहेंदळे	पान 35
१९	आवडते पुस्तक: 'वनवास	वीणा शहा	पान 36
२०	पत्र नव्हे मित्र	संजय मेहेंदळे	पान 37

संपादकीय

नमस्कार मंडळी,

तिळातला स्नेह आणि गुळातील गोडवा

आपल्या स्नेहातील बंध वाढवा!

तिळगुळ घ्या नि गोड बोला.

मी भारती मेहेंदळे, २०१९ च्या कमिटीतर्फे आपल्या सर्वांना नवीन वर्षाच्या आणि मकर संक्रांतीच्या हार्दिक शुभेच्छा!!

मकरसंक्रांतीच्या दिवशी सूर्य धनु राशीतून मकर राशीत प्रवेश करतो आणि सूर्याचे उत्तरायण सुरू होते. दिवस हळू हळू मोठा व्हायला लागतो आणि मिशीगनच्या थंडीत आपल्याला शिशिर ऋतू उतरणीला लागल्याची चाहूल लागते. आपण आता स्प्रिंग ब्रेकचे प्लॅन करायला लागतो.

या वर्षी सर्व मित्रमंडळींच्या आग्रहाने अचानकपणे माझ्याकडे मंडळाचे अध्यक्षपद आले. ही नवीन जबाबदारी मी आमच्या उत्साही कार्यकर्त्यांच्या जोरावर घेतली आहे आणि ती यथोचित पार पाडीन असा विश्वास वाटतो. आमची सदा उत्साही आणि हसतमुख मैत्रिण मंजिरी जोशी हिने उपाध्यक्षपदाची जबाबदारी घेतलीय तर किरण इंगळे यांनी खजिनदारी घेऊन माझा भार हलका केला आहे.

दर वर्षी MMD चा चढता आलेख पाहता आपणही यंदा काही नवीन उपक्रम करणार आहोत त्याची माहिती वेळोवेळी ई-मेल, वेबसाईट, सोशल मीडिया वर आपल्याला मिळेलच तरी आपल्या भरघोस प्रतिसादाची अपेक्षा आहे.

यावर्षी आपण प्रथमच स्वागत समितीची स्थापना केली आहे. महाराष्ट्र मंडळाच्या कार्यक्रमांला आल्यावर आपल्याला मराठमोळ्या पारंपरिक पद्धतीने स्वागत झालं तर कसं वाटेल? तरी तुम्हाला हे स्वागत कसं वाटलं यावरील प्रतिक्रिया आम्हाला जरूर कळवा.

यंदा आपल्या कार्यक्रमांची सुरुवात आपण सौ. मृदुला दाढे जोशी यांच्या एका अभ्यासपूर्ण संगीतप्रवापासून करणार आहोत. एखादी कलाकृती मनापासून एन्जॉय करायला पण एक सौंदर्यदृष्टी लागते ही दृष्टी देणारा गुरु जर आपल्याला भेटला तर किती मजा येईल आणि हाच प्रत्यय आपल्याला देणारा हा कार्यक्रम म्हणजे संगीतप्रेमींना आणि त्याबरोबरच संगीतापासून चार हात लांब असणाऱ्यांनाही पर्वणी ठरेल यात शंका नाही.

संक्रांतीच्या या बहारदार कार्यक्रमानंतर आपण एकाहून एक सरस असे कार्यक्रम आणत आहोत. यंदा भारतातून एक नवीन प्रायोगिक रंगभूमीवर गाजलेले, एकाच वेळी जुन्या आणि नवीन पिढीला रुचेल असे हे नाटक आहे "अमर फोटो स्टुडिओ". मार्च ९ रोजी हा प्रयोग होणार असून चांगल्या सीट्स मिळण्यासाठी लौकरात लौकर तिकिटे खरेदी करा. तसेच आपली लाडकी मालिका "रसिका तुझ्याचसाठी" ही पण हटके कार्यक्रम घेऊन लवकरच येत आहे.

अश्या बहारदार कार्यक्रमांचा आस्वाद घेत असतानाच आपण आपल्या तब्येतीच्या तंदुरुस्तीकडेही तेवढेच लक्ष द्यायला हवे, म्हणतात ना "सर सलामत तो पगडी पचास"! तर यासाठी आपण योगार्थाने करणार आहोत, जून महिन्यात इंटरनेशनल योग दिवस आहे त्या निमित्ताने हा कार्यक्रम आपण ठरवत आहोत तरी सर्वांनी त्याचा लाभ घ्या. तसेच कॅरम टूर्नामेंटचीही RSVP ओपन झाली आहे तरी आतापासूनच प्रॅक्टिसला लागा.

स्नेहबंध

आजच्या मोबाईल आणि आयपॅडच्या जमान्यातही आपले पारंपरिक त्रैमासिक "स्नेहबंध" आपण चालू ठेवले आहे यातून आपला संवाद होत राहिल. या मासिकामध्ये आपण दोन नवीन सदरं सुरु करित आहोत. एक म्हणजे आरोग्यविषयक "आरोग्यम धनसंपदा" आणि दुसरे वाचकांना खास विरंगुळा देणारे शब्दकोडे! तरी या दोन्ही सदरांसाठी आपल्याकडून लेख, कल्पना असतील तर त्या आम्हाला जरूर पाठवा तसेच या अंकावरील अभिप्रायही कळवायला विसरू नका.

आपली विश्वासू

भारती मेहेंदळे

अध्यक्ष, महाराष्ट्र मंडळ ऑफ डेट्रॉईट

ई-मेल bharati.mehendale@mmdet.org

फोन ७३४-६७४-३६८७

संपादक
संजय मेहेंदळे
ऋतूज देशपांडे
ज्योत्स्ना माईणकर दिवाडकर

**मुखपृष्ठ रचना
व मांडणी**
मानसी डहाणूकर

विशेष साहाय्य
उमा कानडे, सुशांत खोपकर, मेधा उमरजी

लेखकांना, चित्रकारांना आणि संपादकांना संपूर्ण मतस्वातंत्र्य देण्यात आले देण्यात आले आहे. लेखांतून व चित्रांतून व्यक्त झालेल्या मतांशी संपादक किंवा आपण सहमत असूच असे नाही; तेव्हा आपण हा अंक केवळ "मनोरंजनासाठी" आहे अशी अपेक्षा ठेवून वाचावा, ही विनंती!

स्नेहबंध

Committee Spotlight: कालचे अध्यक्ष आजचे कार्यकर्ते

This year, I am so honored and proud to have 1 BMM Convener, 2 BMM Co-Conveners and 9 MMD Past Presidents in my committee of 2019.

Here they are:

Hema Rachmale, Harshad Annigiri, Anjali Anturkar, Deepak Kulkarni, Anil Arkatkar, Sunil Kelkar, Ruta Desai, Satish Dongre, Kiran Ingle

They ARE our strength! They deliver our CORE values!! They literally LIVE the slogan 'आपले मंडळ'!!!

कौतुकाची गोष्ट अशी की ही सगळी लोकं आपापला अध्यक्षीय पदाचा कार्यकाळ संपल्यावर एक कार्यकर्ता म्हणून समितीत परत आली; परत परत येत राहिली आणि पडेल ते काम करीत राहिली.

आपल्या अनुभवांवर आधारित बहुमोल सल्ला, मार्गदर्शन नवीन समितीला नेहमीच देत गेली.

आपल्या 'एक्स प्रेसिडेन्सी' चा कुठलाही इगो न बाळगता नवीन कार्यकर्त्यांबरोबर समरसून काम करत राहिली.

अशा लोकांमुळेच मंडळाचं काम 'लष्करच्या भाकऱ्या' न राहता; एक आनंदमेळा बनून जातं.

Hats Off to you All!!

Thank You! Thank You!! Thank You!!!

भारती मेहेंदळे

स्नेहबंध

तो मी नव्हेच !

रोजच्या सारखं सकाळी माझं खासगी ईमेल चेकवलं आणि अर्धा ताड उडालो. (पूर्वी तीन ताड वगैरे उडायचो पण आजकाल वजन थोडं वाढलंय) पण वजनाचं एक असो, गेले काही महिने असे इमेल वाचून उडण्याचे प्रसंग माझ्यावर वारंवार येताहेत. हा प्रकार सुरू झाला तेव्हा प्रायव्हसीला सोन्याच्या पारड्यात तोलणाऱ्या लोकांच्या देशात राहिल्यामुळे असेल कदाचित, पण 'भारतात लोकांना अजिबातच कशी स्वतःच्या खासगी माहितीची पर्वा नाही' याचा राग येऊन मी जब्बर वैतागायचो पण आता बराच निवळलोय. काय भानगड काय आहे? सांगतो. सगळं बैजवार सांगतो.

सुरवात आजच्याच पत्राने करूया. तर आज मला पणजी ब्यांकेनी (पणजी म्हणजे गोव्यातली नव्हे, आयची आयची आय ब्यांक... प्रत्येक वेळी एवढं मोठं नाव लिहायचा टंकाळा.. म्हणून पणजी!) नवीन गाडी घेतल्याबद्दल (आणि त्यांच्याकडूनच गाडीसाठी कर्ज घेतल्याबद्दल) अभिनंदन करणारं पत्र पाठवलंय! आता ह्या पणजी ब्यांकेत माझंच काय पण माझ्या पणजोबांचंही खातं नाही. मग मी गाडी घेतली कधी आणि यांच्याकडून कर्ज तरी घेतलं कधी! पण पत्रासोबत जोडलेली टोचणी (मराठीत त्याला ईमेल अटॅचमेंट म्हणतात) उघडून बघितली आणि उलगडा झाला. 'किरण बाबुलाल मराठे' नावाच्या सदगृहस्थाने ह्या ब्यांकेतून कर्ज घेतलं होतं आणि ईमेल देताना एखादं अक्षर गाळून चुकून माझाच इमेल दिला होता. आता ह्या माणसाला मी थेट ओळखत नसलो तरी आतापर्यंत त्याच्याबद्दल बरीच माहिती मला आहे, जी कदाचित बाबूलाल मराठ्यांना सुद्धा माहित नसेल. कारण ह्याची पत्रं माझ्या पत्यावर येण्याची ही काही पहिलीच वेळ नाही. ह्या माणसाचं पणजी ब्यांकेत खातं आहे, तो स्वतः अमरावतीला राहतो. व्यवसायाने इंजिनेर असून सरकारी कंपनीत फिरतीची नोकरी करतो. त्याचा पत्ता, प्यान नंबर, फोन नंबर सगळं काही मला माहित झालं आहे. फक्त त्याच्या आणि माझ्या नामसाधर्म्यामुळे!

पण माझे नाव आणि आडनाव बंधू फक्त हे एकटेच नाहीत.

आता 'किरण नेमीदास' मराठे याची ओळख करून देतो. हा तगडा, गब्रू जवान कॉलेज संपवून नुकताच नोकरीला लागला असावा आणि पोरगा आता शेटल व्हायला हवा म्हणून नेमीदासकाका त्याच्या मागे लागले असावेत. कारण याने मराठी-शादी.कॉम वर खातं उघडलं आहे. गेला आठवडाभर मला मराठी-शादी मधून सात आठ मुलींच्या प्रोफाइलची पत्रं येत आहेत. (प्रोफाइल उघडून बघायला गेलं तर पासवर्ड मागतात. माझ्याकडे त्याचा पासवर्ड नाही. त्यामुळे मी त्या प्रोफाइली उघडून बघत नाही. काळजी नसावी. पत्रामध्ये थोडक्यात ओळख असते तेवढी बघतो. प्रोफाइल उघडताना पासवर्ड लागतो हे मला कसं समजलं? हा प्रश्न तूर्त आपण पार्क करून ठेऊया) या प्रोफाइलींवरचे फोटो काही प्रेक्षणीय तर काही अतिप्रेक्षणीय सदरात मोडतात. मात्र त्या-त्या फोटोच्या खाली मात्र एका ओळीत दिलेला स्व-परिचय असतो. (हा मात्र इंग्रजीत असतो बरं का! कारण "मराठी"शादी जरी असलं तरी मराठीतून स्वतःची ओळख करून देणं म्हणजे लग्नाच्या बाजारात स्वतःचीच किंमत कमी करून घेणं आहे झालं.) प्रोफाइलीत वय १८ (ते २१), जात (हो जात महत्वाची!) , काम/व्यवसाय (सध्या घरी) आणि शेवटी स्वतःबद्दल दोन वाक्य अशी साधारण माहिती दिसते. हीसुद्धा बहुतेक वेळेला सेमच असते (बहुधा मराठी-शादी वाल्यांनी टॅप्लेट बनवून ठेवलेली असावी). बरेचदा मुलीची आई किंवा भाऊ ह्या प्रोफाइली चालवतात. म्हणजे डायरेक पोरीने पोरगा निवडायला नको, यासाठी खबरदारी म्हणून. तर हा असला परिचय वाचून मात्र त्या मुली कमनीय वगैरे न वाटता दयनीय वाटतात. असो, शेवटी नेमीदासांना कोणती सून मिळते कोणास ठाऊक!

पण एकवेळ हा इसम परवडला, पण 'किरण राजाराम मराठे' मात्र याही पुढच्या पायरीवर आहेत. यांच्या नावाचं पहिलं पत्र मला जेव्हा आलं तेव्हा त्याचा विषय वाचूनच मी वारायच्या बेताला आलो होतो. रत्नागिरीच्या कुठल्याश्या पॅथॉलॉजि क्लिनिक मधून ते पत्र साहेबांना आलं होतं. कोणी 'नगमा कुरेशी' तीन महिन्यांच्या गरोदर असून आई आणि बाळ दोघांची प्रकृती ठणठणीत असल्याचा निर्वाळा त्यात होता! ते वाचून आधी माझ्या पोटात गोळा आला. हे असलं पत्र चुकून बायकोने

स्नेहबंध

वाचलं तर लाटण्यांनी डोकं फोडेल की वरवंत्याने? या काळजीने घसा कोरडा पडला. तांब्याभर पाणी गटागटा प्यालो. पण स्वैपाकघराचं किचन झाल्यापासून पाटा वरवंटा ह्या गोष्टी हद्दपार झाल्याचं आठवलं आणि मानवाने तंत्रज्ञानात केलेल्या प्रगतीने उर भरून आला. कोणत्या गोष्टीचं कौतुक कोणाला कधी वाटेल काही सांगता येत नाही बघा! असो तर त्या पत्राकडे वळू. आता ह्या कोकणस्थ बाजीरावाला त्या मस्तानीच्या वाटेला जावंसं का वाटलं याच कुतूहल म्हणून ते पत्र उघडलं, तेव्हा श्री मराठे हे डॉ. मराठे आहेत, त्यांचा जामसंडयाला दवाखाना/प्रसूतिगृह आहे आणि कुरेशीआपा त्यांच्या पेशंट असल्याचं कळलं, आणि गार गार वाटलं! कोण कुठल्या त्या बाई पण त्या आणि त्यांचं होणारं पोर सुखरूप आहेत आणि डॉक्टरसाहेबांचा त्यात काही हात नाही (हं! विनोद पुरे!) हे वाचून मला किती बरं वाटलं म्हणून सांगू!

असो, आता मी या प्रकाराला निर्ढावलो आहे. पत्र पाठवणाऱ्यांना “अहो, तो मी नव्हेच” असं वारंवार कळवळून सांगूनही काही फरक पडत नाहीये हे जेव्हा समजलं तेव्हा भाईकाकांना शरण गेलो. पुल म्हणून गेले आहेत ना, की “शेजारचा रेडियो ठणाणा करत असला तर ती गाणी आपल्यासाठीच लागली आहेत असं समजून ऐकावी, म्हणजे आपला मनस्ताप कमी होतो”; तस्मात मी आता असल्या पत्रांची आवर्जून वाट बघतो आणि एखाद्या समांतर जगात आपण कोण आणि कसे झालो असतो असा थोडा खुळचट विचार करत बसतो.

किरण "कमलाकर" मराठे

Taal Academy

Learn the versatile

Indian Classical Kathak Dance

with renowned Kathak Dancer,

Manisha Dongre

Locations -

Monday to Saturday **Troy** Bharatiya Temple
City style Tango studio

Sunday **Novi** Detroit India cultural center

Special Batches for Adults and Moms

☎ 248-740-5915

✉ www.manishadongre.com

fb.me/taalkathak

स्नेहबंध

हळदीकुंकू

दरवर्षी १४ जानेवारीला सूर्याचं मकर राशीत संक्रमण होत आणि दिवस तिळातिळाने मोठा व्हायला सुरुवात होते. मकर संक्रांत ही पाठून येणाऱ्या सर्व सणांची pilot car च म्हटली पाहिजे. तिळातिळाने वाढणाऱ्या दिवसाचं स्वागत आपण तिळगुळ समारंभाने साजरा करतो. कुणी घरी सुवासिनींना बोलावून सुगडं पुजून हळदीकुंकू करतात तर कोणी सुनेला हलव्याचे दागिने घालून तिळवण करतात तर कुणी छोट्या बाळाचं बोराने नहाण घालून बोरनहाण करतात. वेगवेगळ्या प्रांतात वेगवेगळ्या पद्धतीने मकर संक्रांत साजरी केली जाते.

संक्रांत म्हटलं की माझ्या मनांत मात्र अप्रिय विचारांचं काहूर माजतं. सुमारे पांच ते सहा वर्षांपूर्वीची गोष्ट आहे. अमेरिकेतील थंडी चुकवायला मी जानेवारीत भारतात गेले होते. हळदीकुंकूचा season चालू झाला. अशाच एका सकाळी आमचा फोन वाजला. माझ्या बहिणीने तो फोन उचलला. आमच्या एका ओळखीच्यांचा फोन होता. तिने थोडा वेळ माझ्या बहिणीशी बोलून माझ्याकडे फोन देण्यास सांगितले. माझी खुशाली विचारून तिने मला त्यांच्याकडे हळदीकुंकूचा यायचे निमंत्रण दिले परंतु माझ्या बहिणीचे यजमान ३ वर्षांमागे car accident मध्ये निर्वर्तले होते त्यामुळे तिला मात्र आमंत्रण नव्हते. मला खूप वाईट वाटले आणि रडू आले. मी त्या हळदीकुंकूचाला गेले नाही हे सांगायची गरजच नाही.

अजूनही ह्या एकविसाव्या शतकात लोक असं वागतात ह्यावर माझा विश्वास बसेना. बोलता बोलता मला बहिण म्हणाली अगं ह्या बायका (म्हणजे माझ्या मैत्रिणी), माझे तिळाचे लाडू चांगले होतात म्हणून माझ्याकडून लाडू करून घेतात पण मला हळदीकुंकूचाला मात्र बोलवत नाहीत किंवा बोलावतात, खायला देतात पण हळदीकुंकू देत नाहीत. आणि ह्या सर्व शिकलेल्या नोकरी करणाऱ्या बायका आहेत. आणि ह्यांना तू तुझ्या मैत्रिणी म्हणवतेस? मी विचारलं.

विचारचक्र मला भूतकाळात माझ्या आजीच्या कारकीर्दीत घेऊन गेलं. १९६० साली माझ्या मामाच लग्न झालं आणि ती मामीची पहिली संक्रांत होती. मामीने हळदीकुंकूचाला आमंत्रण देणाऱ्यांची यादी करायला घेतली. आजी सुध्दा पुढ्यातच बसली होती. तिने तिच्या दोन माम्यांची नांव घेतली पण तिच्या विधवा मावशीचं नावं घेतलं नाही. तेव्हा आजीने तिला विचारलं काय गं तुझी मावशी मामी बरोबर आली तर काय गाडीला जास्त पेट्रोल लागणार का? तर मामी म्हणाली मावशी कुठे जात नाही. त्यावर आजी म्हणाली, अगं तिला कोणी बोलवतच नाही तर ती कशी जाईल? माझ्याकडे फोन दे. मी तिला बोलावते आणि सांगते मला भेटायला या. आजीने तिला बोलावल्यानंतर ती सुध्दा हळदीकुंकूचाला आली. आजीने मामीला तिला वाण घायला लावले. मी तेव्हा खूप लहान होते पण हा प्रसंग मात्र मनावर कोरला गेला. आजीच्या progressive mind च कौतुक करावं तेवढं कमीच आहे. त्यानंतर मामीच्या हळदीकुंकूचाला सधवा, विधवा, घटस्फोडिता, प्रौढ कुमारीका या सर्वांना सारख्याच अगत्याचं आमंत्रण असे आणि सारखंच आदरातिथ्य होई.

असे अनेक प्रसंग सर्वांच्याच पाहण्यात येतात आणि नंतर आपण विसरून जातो. पण ज्या बाईला हे अनुभवावं लागतं ती मात्र कधीच विसरणार नाही. कधी वाटतं की ज्या संस्कृतीचा आपण अभिमान बाळगतो, तिची ही दुसरी दुष्ट बाजू किती वर्षानुवर्ष आपण दुर्लक्ष करीत आलो आहोत. एखाद्या बाईला नवरा नाही म्हणजे तिला काहीच किंमत नाही? तिला चांगलं आयुष्य जगण्याचा काहीच अधिकार नाही? ज्या बाईला सर्वात जास्त socialization ची गरज आहे, तिचं social life तोडून टाकायचं? आणि ही प्रथा पांढरपेशा वर्गातच आहे. तथाकथित मागासलेल्या वर्गात सुध्दा विधवा विवाह अनादी काळापासून चालू आहे. हे सर्व पाहून वाटत की our culture is very discriminatory towards women ! हळदीकुंकू हा प्रकार खूप स्त्रियांना आनंदाचा, नवीन कपडे, दागिने घालून मिरवण्याचा असला तरी आपल्या समाजात खूप स्त्रियांना दुःख देणारा आहे. प्रथा ह्या माणसानेच निर्माण केल्या आणि माणसानेच त्या बदलल्या पाहिजेत. समाज ह्या प्रथा मोडण्यासाठी कांही करेल याची वाट बघण्यापेक्षा बायकांनीच सूत्र आपल्या हातात घेऊन वाईट रुढींचे उच्चाटन करावे. संक्रांतीला तिळगुळ घ्या गोड बोला बरोबर तिळगुळ घ्या आणि गोड वागा असं म्हणणं जास्त उचित होईल.

- सुषमा सुखटणकर

RN Management Consulting LLC

Reghu Neelakantan, CPA

Licensed CPA Providing Professional Tax, Consulting & Transaction Services.
AICPA & MICPA member.

3606 Old Creek Road, Troy MI 48084
Tel 248 525 2080 Email nreghu@rn-llc.com

AVAILABLE SERVICES

TAX

Tax Planning & Preparation for Individual and Corporate, Property Taxes, Payroll Taxes, IRS forms 1099s, 1096 & FBAR filings. IRS representation for Audits.

Consulting Services

Financial Modelling, SEC Reporting including XBRL, Cash Flow preparation.

Transaction Services

Bill Payments, Payroll assistance, Financial Statement preparation, Book keeping

SureshHomes.com
(734) 394-9981
svalsangkar@hotmail.com

THINKING OF BUYING OR SELLING?

Call me today - for FREE market analysis and move with Suresh

- Over 23 years experience
- Multi Million Dollar Producing Realtor®
- Full time Realtor
- Five Star Zillow Agent

For more information call
SURESH VALSANGKAR
Multi Million Dollar Producing REALTOR® / Notary Public

“Thinking of purchasing a home??”

No matter if you are buying your first home, moving across town or refinancing, Capital Mortgage Funding is here to help. We offer mortgage choices that can help make home ownership more affordable with the speed and service you deserve.

- Fixed- and adjustable rate mortgages (ARMs)
- FHA, VA, Jumbo and Conventional loans
- Loans for first time homebuyers
- As low as 3% down
- Refinancing options

CAPITAL MORTGAGE FUNDING
The Best Mortgage Banker

Call me today!
Ron Jacobs
Senior Mortgage Banker, NMLS# 112741
Phone: (248) 821-7020
Email: RJacobs@lowrateonline.com
www.lowrateonline.com

powered by **FAIRWAY**
INDEPENDENT MORTGAGE CORPORATION

*USDA Guaranteed Rural Housing loans subject to program stipulations and applicable state income limits. This information is not intended to be an indication of a loan qualification, loan approval, or a commitment to lend. Other limitations may apply. Capital Mortgage Funding is Powered by Fairway Independent Mortgage Corporation. NMLS#2289. EQUAL HOUSING LENDER.

स्नेहबंध

असाही एक 'सूज्ञ' उपक्रम

दरवेळी पुण्यात गेल्यावर काही बदलेल्या गोष्टी नजरेत येतात. २-४ वर्षांपूर्वी घरी गेलो तेव्हा आई-बाबा ३-४ वर्तमानपत्र घेताना आढळले. विचारल्यावर कळले की हा खटाटोप त्या वर्तमानपत्रातील शब्दकोड्यांकरता आहे. मग बघितले तर हाच प्रकार अनेक ज्येष्ठ नागरिकांकडे बघायला मिळाला. कोड्यांकरता अनेक वृत्तपत्रे विकत घेताना बघितले तेव्हा ज्येष्ठांच्या मनोरंजनाचा प्रश्न मनाला टोचून गेला.

आपण इकडे आल्यावर तिकडे आई, वडील, काका, मावशी आत्या, मामा अशा अनेक आप्तेष्टांशी गप्पा होत नाहीत. आपल्याला ज्यांनी लहानपणी खेळवले, शिकवले, रमवले त्यांच्याकरता आपण काहीच करत नाही. त्यांच्याकडे वेळ आहे पण जिने चढण्याचा, जाण्यायेण्याचा, ऐकण्याचा असे अनेक प्रश्न. शारीरिक शक्ती कमी झाली असली तरी त्यांची बुद्धी तल्लख! मग यातूनच बसल्या जागची करमणूक करणारा, शाब्दिक कोट्यांनी कोपरखळ्या मारणारा, शब्दांतून चांगल्या आठवणींना मिळणारा उजाळा, गप्पांना नवीन विषय देणारा, विचार करायला लावणारा, बुद्धीची धार कायम ठेवणारा असा एक खेळ बनवूया, अशी कल्पना सुचली.

याचबरोबर दुसरा प्रश्न म्हणजे आपल्या मुलांना मराठीची गोडी लावण्याचा. घरी दररोज बोलल्यामुळे त्यांना बोलतां येते, समजते, पण लिहीण्या-वाचण्याचे काय? डेटाईटमधल्या मराठी शाळांनी याबाबत खूप बाजी मारली आहे हे कौतुकास्पद आहे. तर त्यांना मदत होईल असं काही करता येईल का असाही एक विचार सुरु होता.

या विषयांवर शोध करत असताना तिसरा प्रश्न पुढे आला तो म्हणजे संस्कृतचा... मराठीची आई शोभेल अशी संस्कृत भाषा. सर्वात प्राचीन भाषांपैकी एक. पण संस्कृत ही मातृभाषा म्हणवणारे आज अंदाजे फक्त १६.००० लोक आहेत. हीच गत पुढे मराठी भाषेची झाली तर?

ही परिस्थिती बदलायला हवी. आपण बदलायला हवी. लहान असताना आईबरोबर कोडी सोडवणे हा माझा आवडता छंद होता. मस्त मजा यायची. तर या कोड्यानेच बाकी सगळी कोडी सोडवावीत असा विचार आला आणि मी त्याच्यामागे लागलो. जग झपाट्याने बदलत असताना, नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर मराठी भाषिकांकरता क्वचितच दिसतो. तो करुन मोबाईलवर मराठीत कोडी बनवली तर? या सर्व विचारांमधून "सूज्ञ" हा एक मोबाईलवरचा कोड्यांचा खेळ बनला. हा मोफत खेळ ॲपलस्टोअर किंवा गुगलच्या प्लेस्टोअरवर उपलब्ध असून शेकडो कोडीप्रेमी याचा आनंद दररोज लुटतात.

यामध्ये दररोज एक नवीन कोडे उपलब्ध होते. कोड्यातील प्रश्न हे गमतीशीरपणे मांडलेले असतात. त्यांची उत्तरे आजूबाजूला तुकड्यांमधे विखुरलेले असतात. तुकडे समोर असूनसुद्धा ते जुळवून उत्तर शोधण्यात मजा येते. हा खेळ वयस्कर लोकांना तसेच लहान मुलांना खेळायला सोपा जावा म्हणून यात टायपिंग पूर्णपणे टाळले आहे. रोजच्या कोड्याव्यतिरिक्त यात अधूनमधून कोड्यांचे संचही उपलब्ध होतात. यांत तीन स्तर आहेत- अक्षरघर: लहान मुलांकरता, मजेशीर तज्ञ: मोठ्या माणसांकरता, प्रहेलिका प्राज्ञ: संस्कृत प्रेमींकरता. या ज्येष्ठांना संस्कृतची आवड किंवा उत्सुकता आहे, त्यांच्याकरता संस्कृतमधील कोडी ही एक वेगळी पर्वणी.

तुमच्या ज्येष्ठ नातेवाईकांना, लहान मुलांना download करायला मदत करा आणि अभिमानाने सांगायला विसरु नका की हा खेळ आमच्या डेटाईटकराने काढलाय म्हणून.

The screenshot shows the 'Soojna' app interface. At the top, there is a logo with the text 'सूज्ञ' and 'सूज्ञ अक्षरखेळ'. Below that, it says 'Select the Puzzle Group' and 'You can change it later anytime'. There are three buttons: 'मजेशीर तज्ञ', 'अक्षरघर', and 'प्रहेलिका प्राज्ञ'. Below these buttons is a legend table.

Legend	
मजेशीर तज्ञ	For Marathi Users
अक्षरघर	For Marathi Beginner
प्रहेलिका प्राज्ञ	For Sanskrit Users

स्नेहबंध

या लोकांना कोड्यात टाकण्याच्या उपक्रमामधे आता आईबरोबर कोडी बनवायला मजा येते. काळानुसार छंद बदलला. आणि तीच मजा बाकीच्यांकरतासुध्दा या अॅपमधे उपलब्ध केली आहे. तुम्ही कोडी बनवून बाकीच्यांना कोड्यात टाकू शकता. हे सगळे एका कोड्यामार्फत घडवून आणणारा असा हा मजेशीर “सूझ” खेळ, आणि सुज्ञांकरता अगदी सोपा.

हा मोफत खेळ download करायला तुमच्या फोनवरून किंवा टॅबलेट/iPad वरून गुगलच्या प्लेस्टोअरवर किंवा अॅपलस्टोअरवर शोधा “Soodnya Aksharkhel”.

खेळ डाऊनलोड करुन खेळलात तर “दररोज तुमची दहा मिनिटे करमणूक करायची जबाबदारी आमची”- या उद्देशाचा शेकडो लोक फायदा घेत आहेत. परदेशी राहुनही मराठी प्रेम, संस्कृती आणि बाणा टिकवणारा असा हा एक वेगळा सुज्ञ प्रयत्न.

पहा खेळून आणि अभिप्राय नक्की कळवा, माझ्या

पत्त्यावर: ash.kale2@gmail.com

- आशुतोष काळे

ANAND BAZAAR

Authentic Indian Groceries, frozen foods, pickles.
Proudly serving the Indian community from 2
locations – Canton and Northville

Canton store: 44266 Cherry Hill Rd Canton, MI 48187
Phone: [734-844-6702](tel:734-844-6702)

Northville store - 16991 Ridge Rd,
Northville, MI 48168.
Phone - 248-773-7345

स्नेहबंध

Pillars of Strength and Character.

Premier Provider for Property and Casualty Insurance

HRTG
LISTED
NYSE

(855) 536-2744

www.heritagepci.com

**WITH BEST COMPLIMENTS OF HERITAGE INSURANCE HOLDINGS, INC.
AND VIJAY S. WALVEKAR, ONE OF ITS FOUNDERS AND DIRECTORS.**

स्नेहबंध

शब्दकोडे

आजचा आपला संक्रातीचा कार्यक्रम गाण्यांविषयी असल्यामुळे शब्दकोडं मराठी गाण्यांवर आधारित ठेवलंय. हे कोडं word search सारखं आहे. उभी, आडवी, तिरपी अशी साधारण तीस-पस्तीस मराठी गाणी बसवली आहेत. सोयीसाठी दोन शब्दांच्या मधली रिकामी जागा काढून टाकली आहे. उदा. सांग सांग भोलानाथ, हे गाणं सांगसांगभोलानाथ असं दिसेल.

मा	उ	षः	का	ल	का	रे	दु	रा	वा	का	रे	अ	बो	ला	हो	ता	हो	ता	सां
में	ता	वा	द	ल	वा	रं	सु	ट	लं	गो	श	हे	सु	रां	नो	चं	द्र	व्हा	ग
रु	दी	न	फि	टे	गो	मू	सं	ग	ती	नं	मा	इया	तू	ये	शी	ल	का	पा	सां
पे	ल	च्या	तू	अं	धा	रा	चे	वि	ठु	ला	च्या	पा	यी	थ	रा	र	ली	ऊ	ग
री	डि	बा	पा	वै	प	हा	टे	न	त	भ	रे	मो	र	ज	नी	गं	धा	ले	भो
वा	वा	वी	र	ना	रि	सा	ग	र	रु	ले	घां	डू	जा	आ	ओं	का	र	चा	ला
ळू	ळा	मं	ग	ल	व	णी	ड	व	ण	आ	नी	न	ळे	ज	स्व	रू	पा	ल	ना
त	शू	र	आ	म्ही	स	र	दा	र	आ	म्हा	ला	का	य	कु	ना	ची	भी	ती	थ
मा	रा	मा	नं	सू	ग	दा	टू	कृ	हे	स	ल	व	दा	णी	ही	फ	हे	पं	आ
डां	मी	प	दी	र	स	वि	न	ष्णा	रा	भा	का	च	आ	त	मी	ना	प	ढ	ली
च्या	वं	ग	आ	नि	खी	स	कं	स	त्र	ग्य	व्या	ना	ली	री	बो	थ	त्र	री	ठु
ब	दि	ग	नं	रा	मं	रू	ठ	मा	अ	बो	धा	स	आ	या	ल	हा	तु	ची	म
ना	ले	न	द	ग	द	न	ये	न	जु	ल	ग्यां	ना	ली	वे	त	मा	ला	वा	क
त	सा	स	ग	स	झा	को	तो	फ	नी	तो	नी	था	हो	णा	र	झा	लि	ट	त
ये	ग	द	डे	हो	ल्या	श्री	ल	म	ला	म	द	न	भा	से	हा	मो	हि	म	ना
ना	र	न	शु	क्र	ता	रा	मं	द	वा	रा	कि	व	गा	ता	के	ही	तां	गु	र
घ	ती	ते	वे	दौ	र	मा	म	रा	ठे	ठी	र	सं	बा	रु	श	ख	ना	ला	ल
न	री	जो	डा	ड	का	म	म	ल	म	ली	ण	त	ई	ण्य	र	ला	छ	बी	च
नी	बा	म	त	ले	क	ला	तु	म्हा	व	र	के	ली	मी	म	र्जी	ब	हा	ल	क
ळा	ज	य	ज	य	म	हा	रा	ष्ट्र	मा	झा	ग	र्जा	म	हा	रा	ष्ट्र	मा	झा	त

शब्दकोड्याची उत्तरे याच अंकात इतरत्र.....

कसं वाटतंय हे शब्दकोडं. काही अभिप्राय, सूचना असतील तर त्या जरूर कळवा. 'स्नेहबंध'च्या पुढील अंकात त्या अंमलात आणायचा जरूर प्रयत्न करू.

- संजय मेहेंदळे (sanjay.mehendale@mmdet.org)

स्वप्नी माझ्या...

स्वप्नी माझ्या साजण यावा
खोडी काढुनी गोड हसावा
धरीन त्यावर लटका रुसवा
तिरका कटाक्ष देऊन फसवा

भवच्यासम मग यावे पाठुन
बघीन दडून मी वेली आडून
चोर पावली अलगद येऊन
हळुच मिटावे डोळे मागुन

हात धरावा द्वाडपणानी
साज अंगी तो मधुर छेडूनी
सुवास पसरे चहू दिशांनी
गाली गुलाब रंग लेउनी

बाहुवेढा घट्ट करावा
लोपच माझा मिठीत व्हावा
ओठांचा अमृत प्याला प्यावा
बुजरा वसंत सहज खुलावा

तो क्षण तिथेच तसा स्थिरावा

स्वप्नी माझ्या साजण यावा...स्वप्नी
माझ्या साजण यावा

- पूनम तोरगल

स्नेहबंध

डेट्रोईटचे संगीतयात्री

आपल्यापैकी बऱ्याच जणांनी अमेरिकेला आता आपली कर्मभूमी मानून आपलंस केलेलं आहे. असं असलं तरीही मायभूमीची, आपल्या मातीची ओढ काही केल्या स्वस्थ बसू देत नाही. आपल्या विचारांचं, संस्कारांचं, संस्कृतीचं रोप आपल्या घरात, मंडळात लावायचा, रुजवायचा प्रयत्न; आपण आपल्या परीने करत असतोच.

आजच्या संक्रांतीच्या कार्यक्रमात ज्या संगीत शिक्षिकांचा रंगमंचावर सत्कार करण्यात येणार आहे त्यांनी भारतीय संगीतकला केवळ स्वतःच्या अंगी बाणवली नाही; तर अतिशय आस्थापूर्वक पुढल्या पिढीकडे संक्रमित करून, हा वारसा असाच पुढे चालू राहिल यासाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न केले. त्यांचा हा संगीत-प्रवास त्यांच्याच शब्दांत स्नेहबंधच्या वाचकांसाठी -

Mrinalini Arkatkar has been a resident of Detroit since 1991. After her performance at a Kojagiri event in 1991, several MMD members approached her and requested her to guide them for Indian classical music. Since then Mrinalini has been teaching Indian Classical music in the Detroit area. Her success in teaching music eventually led to the formation of the musical institute, Gamak Academy. Over the last 27 years, hundreds of community members from the Detroit area, as well as some out of state students, have taken guidance from her. Just two years ago, Gamak Academy celebrated its Silver Jubilee, where over ninety active students from her institute presented solo performances. Mrinalini has a passion for teaching and the fact that hundreds of her students have taken her guidance for many years is a testimony to her teaching skills. Some students have attended the institute for over 15 years, and a few of them even over 20 years. Several of her students have won prizes in local and national competitions, such as “Shabad competition for Gurudwara” and some are singing professionally now. One of her young students has recently moved to India to pursue a masters in Music from Surat. Mrinalini’s institute conducts a diploma level theory and presentation examination. So far, 35 of her students have successfully completed the diploma. The institute also encourages its advanced-level students for a classical debut performance, Kalavandan, where students perform a solo classical concert for an hour and a half. Over 10 institute students have performed their Kalavandan.

Teaching and performing music is her profession, besides a part time job as a Sonographer. Mrinalini has pursued her masters in music from S.N.D.T, Pune, and was fortunate enough to learn music from her Guru, Dr. Madhusudan Patwardhan, son of Pandit Vinyakbua Patwardhan, of Gwalior Gharana. Mrinalini is a versatile singer, who is gifted with a melodious voice. She has performed over five hundred professional concerts in the USA, Canada, and India. Just last year, she performed for the Indianapolis and Rochester, NY Maharashtra Mandals. She has also performed several shows for BMM conventions at Philadelphia, Chicago, and Grand Rapids. Her notable accomplishments include playback singing for a ballet in India, participation in an orchestra conducted by well-known music director Mr. Ram Kadam, and a tour of musical programs ‘Shukratara’ with renowned Marathi singer Mr. Arun Date and ‘Phite Andharache Jale’ with distinguished

स्नेहबंध

music director Mr. Shridhar Phadake. She has composed several Bhajans and Gazals of her own. She also composed the signature tune and the opening Maharashtra Geet for BMM 2017 for MMD. Her articles on Indian classical music have been included in the textbook for the Wayne State University's Music Department. Mrinalini has received the "Yuva Prerana" and "Human Spirituality" awards from Utsav, Pune and Troy Temple.

Swaradnya Limaye started learning Classical Music at early age of 7. She is 'Sangeet Visharada' from Gandharva Mahavidyalaya. Her Guru Smt. Sulabha Pishvikar (disciple of Gaan Saraswati Late. Kishori Amonkarji) taught her details of presentation of Jaipur-Atrauli Style.

Under her guidance, she learned various forms of classical and semi classical music.

Swaradnya has performed many house concerts back in India, now in Michigan and around.

She is recently continuing her musical journey under the guidance of Smt. Rachna Bodas, disciple of Late Smt. Veena Sahasrabudheji.

Her Academy 'Swaram' School of music in Farmington Hills offers basic and Advanced vocal lessons to kids ages 10+ and Adults.

Swaram school's goal is to cultivate younger generations talent, create good listeners and performers. She offers online lessons for Advanced Learners.

Rujuta Joshi started learning Hindustani Classical music since her childhood and learnt music from her noted Gurus the late Pt. Wamanrao Sadolikar, Mrs. Shruti Sadolikar-Katkar of Jaipur-Atrauli gharana, late Pt. Vasantrao Kulkarni of Agra-Gwalior gharana. She learnt Natyasangeet from the late Smt. Jaymalabai Shiledar. Rujuta is Visharad in Music.

Rujuta is the founder and director of Koojun Music Academy (KMA) where the students learn the basics of singing and voice culture. She is well acclaimed teacher and teaches Hindustani Classical music, semi-classical music, and light music. She also teaches old and new popular Bollywood songs and bhajans.

Koojun Music Academy is the only music academy in the entire Michigan that is affiliated with the prestigious Akhil Bharatiya Gandharva Mahavidyalaya (ABGM). It is also one of the few institutions that functions as official examination centers for ABGM in the USA. Over last 9 years, more than 500 students have appeared in ABGM exams at different levels and in different

स्नेहबंध

categories like Tabla, Sitar, Harmonium, Keyboards, Violin, Flute, Guitar, Kathak etc. These exams are conducted twice a year in Farmington, Michigan.

KMA also organizes live music programs to encourage students to participate and also promotes our rich Indian Classical and light music.

Rujuta has published a book on “The Theory of North Indian Classical Music” which is followed by several other music schools.

Rujuta is a founding member and on the Board of Directors of Geetmala Foundation of Michigan which is a humanitarian and cultural organization. She has played a significant role in all its charitable concerts. She has also served on various other Cultural and Humanitarian organizations like MMD, the Bharatiya temple of Troy, IEROM (India earthquake relief organization of Michigan).

Rujuta also holds a Master’s degree in Mathematics. She is on the faculty of Mathematics Department, Schoolcraft college in Livonia.

**E-Registration of
Rent Agreement from
anywhere in the world**

**Ensure Safety, Security
of your property in
Maharashtra-India**

Login at
Anulom.com

Call at
+91 9595380945

 +91 8600833398

support@anulom.com

Save Time & Money

अनुलोम
टेक्नॉलॉजीज् प्रा. लि

चारोळ्या

माणसे तशीच राहतात
युग फक्त सरते
महाभारतातली द्रौपदी
कलियुगातही झुरते

प्रेमातले रुसवे फुगवे
सागरासारखे असावे
ओहोटीला दुरावा जरी
भरतीला मागे फिरावे

प्रत्येकाच्या कपाळी म्हणे
भाग्य लिहिलेलं असतं
आठ्या पाडून म्हणूनच ते
चुरगळायचं नसतं

सुखाच्या कल्पना
प्रत्येकाच्या निराळ्या
कुणाला गुलाब हवा
कुणाला बकुळीच्या कळ्या

- सुरेश नायर

वास्तविक “माझे वाचन” हे लिहिण्याएवढे देखील माझे वाचन नाही परंतु कृष्णमुरारी जसं एखाद्या प्रसन्न संध्याकाळी त्याच्या बासरीमधून सुरेल स्वर उमटवू लागला की गोकुळातल्या गायी ज्याप्रमाणे आपोआप त्याकडे ओढल्या जात, चारा खाताना माना डोलावू लागत त्याप्रमाणे कुठं पुलंचं कथाकथन वगैरे लागलं की माझ्यातला रसिक एकदम जागा होतो. खरं तर गाढवाला गुळाची चव ती काय? यातलं मी गाढव! बाकी गाढवाला गुळाची चव कळत नाही हे कोणत्या गाढवाने सांगितलं काय माहित? असो, सांगायचा मुद्दा हा की माझ्यासारख्या वाचनदरिद्री वाचकाला देखील सोन्यानाण्याने मढवून टाकण्याची किमया ज्यांच्यामध्ये आहे असे हे पुलं.

सहजता हा पुलंचा स्थायीभाव. अगदी ध्रुवता-याप्रमाणे तो त्यांच्या साहित्यामध्ये अढळ आहे. खरतरं मी आधी एखाद्या अलौकिक अशा संपत्तीवर रखवाली करत बसलेल्या शेषनागाची उपमा देणार होतो परंतु वाचणा-याला पुलं च्या सहजसात्विक अशा संपत्तीवर “सहजपणे” बसलेल्या शेषनागाची कल्पना वाचून माझ्यामध्ये थोडीतरी बुद्धी शेष उरली आहे की नाही असा प्रश्न पडू नये आणि त्या शेषनागाचे अधिकार स्वतःलाच बहाल करून उगाच नंतर मला कोणी डसू नये म्हणून जरा स्वतःच्या

कल्पनाविलासाला आवर घातला इतकचं! अन्यथा वाचणा-याने मजकूर हा स्वतःच्या जबाबदारीवर वाचावा या मताचा मी आहे.

मला आठवंतं, मी शाळेत असताना थोड्याफार मुलांच्या आणि ब-याचशा शिक्षकांच्या कलागुणांना वाव मिळण्यासाठी शाळेत वार्षिक अंक निघत असे. एरवी तसा मी कविता, साहित्य, भाषा, ललित वगैरे गोष्टींपासून चार हात लांब रहाणारा माणूस परंतु त्यादिवशी का कोण जाणे ते चारही हात वापरून मी कविता लिहिण्याचा घाट घातला. घाट अश्यासाठी कारण ती कविता नदीवर होती. “लहरी ब्रह्मपुत्रा” असं नाव असणा-या त्या कवितेमध्ये ब्रह्मपुत्रेच्या प्रत्येक लहरीचं असं काही वर्णन मी केलं होतं की ते जर तिने ऐकलं असतं तर स्वतःच्याच पात्रात जीव देऊन मला ‘मी भाषा विषयात किती अपात्र आहे’ हे सांगितलं असतं. साहित्यिक वा लेखकांच्या डोक्यावर म्हणे प्रत्यक्ष सरस्वतीचा हात असतो. इसवीसन पूर्व काळामध्ये असणारी सरस्वती नदी अचानक लुप्त का झाली असेल ह्याची कल्पना मला आता माझी कविता वाचून येते. मराठीच्या बाईना माझ्या भाषेच्या ज्ञानाबद्दल (की अज्ञानाबद्दल?) एकंदरीतच कल्पना असल्यामुळे त्यांनी हा धक्का पचवला असेल परंतु ज्यांच्या ज्ञानाच्या धनुष्यावर मी हा बाण मारला होता त्या भूगोलाच्या बाईना मात्र ब्रह्म आठवलं असेल हे मात्र नक्की. पुढल्या वर्षी त्यांनी भूगोल तर सोडाच पण इतिहास, विज्ञान वगैरे विषय वगळून सरळ गणित शिकवायला घेतलं. कवितेची सगळी अंगं ब्रह्मपुत्रेत विसर्जित केल्यावर तिच्या पुनःप्रतिष्ठापनेचे धाडस मला त्यापुढे कधीही झाले नाही.

स्नेहबंध

एखाद्या रुक्ष खोडातून देखील अंकुर फुलविण्याची किमया जशी वसंतामध्ये आहे तशीच काहीशी पुलंमध्ये सुध्दा. वसंत म्हणजे ऋतु बरंका. कोण्या 'पुष्पलक्ष्मी' नर्सरीचा मालक वगैरे नव्हे. बाकी पुलंनी लिहिलेली पुष्पं पाहून लक्ष्मीपेक्षा सरस्वतीच त्यांच्यावर अधिक खूष असणार. आपल्यासारख्या 'लक्ष्मीधरांना' (लक्ष्मी धरण्यासाठी पळणा-यांना) त्यांचे पुष्प उमगणे महाकठीण. पुलं नी

त्यांच्या जीवनात अनेकांच 'वस्त्रहरण' केलं पण कृष्णाप्रमाणे द्रौपदीला दिलेल्या अनंत वस्त्रावरणांचे वरदान देऊन मगच. त्यांचे कथाकथन ऐकलं की जाणवतं ज्यांची त्यांनी यथेच्छ चेष्टा केली त्यांच्याबद्दल श्रोत्यांच्या मनात शेवटी अपार आदर निर्माण करून सोडला. 'कोणत्याच चपलांच्या टाचा एवढ्या झिजल्या नव्हत्या' हे चितळे मास्तरांबद्दलचं शेवटचं वाक्य प्रत्येक वेळेस अंतर्मुख करून टाकतं. अंतु बर्वा असेल हरितात्या असतील किंवा गटणे असेल, निष्पाप विनोदाचा निखळ अनुभव तो हाच. नाहीतर हल्ली एखाद्यावर विनोद करणे वा चेष्टा करणे म्हणजे त्याची निंदा करणे असा सोयीस्कर अर्थ घेतला जातो.

“प्रवासावर असताना काही स्थळं आपण इच्छेपेक्षा 'तिथे जाऊन हे नाही पाहिलेत? कमाल आहे' या प्रश्नाच्या भितीपोटी पहातो” हे स्पष्टपणे लिहिणारे पुलं मनाचा सरळ वेध घेणार नाही तर काय! मनुष्य स्वभावाचा सूक्ष्म अभ्यास आणि त्यावर अत्यंत मार्मिक पण अगदी सहज सोप असं लेखन. 'हे तर मी पण लिहू शकलो असतो' असं प्रत्येकाला वाटावं इतक साधं पण प्रत्यक्षात कोणालाच साधू नये एवढं अवघड. पुलंच्या जन्मशताब्दीचं हे वर्ष. ही माणसं फक्त जन्मूच शकतात! कालचक्राच्या नियमाप्रमाणे गेलेल्या त्यांच्या शरीराचा आणि मरणाचा तसा फारसा संबंध नसतो कारण त्यांचा आत्मा हा शरीरात नसून त्यांनी तो आपल्या कलेमध्ये ओतलेला असतो.

त्यांनी लिहिलेलं प्रत्येक वाक्यन् वाक्य आजही समकालीन वाटावं एवढं तरुण. कोठेही किचकट किंवा उगाचच अलंकारिक भाषा न वापरता भाषेलाच मोहक अलंकाराचं रूप दिलं. त्यावर कोणता रसिक भाळला नाही तरच नवल. भाषा ही केवळ आपली मक्तेदारी आहे असे समजणारे लोक सापडतील. अनेक पुस्तके, कथा, कादंब-या वाचून विद्वान झालेले लोक मिळतील. वेदोपनिषदे, संस्कृत ग्रंथ वाचलेले प्रकांडपंडितही अनेक असतील. परंतु ज्यांनी माणूस वाचला आणि वाचायला शिकवला असे 'या सम हेच' पु. ल. देशपांडे. या वल्लीबद्दल सर्वांचं एकवाक्य होईल की "या व्यक्तीने आम्हाला हसवले".

- संकेत मुंढे

Thursday, July 11, 2019

Business Conference (My Investments and Business Plans)
Continuing Medical Education
Uttarrang (Full day dedicated for seniors)
Banquet (Dinner & Entertainment)

Fri-Sun, July 12-14, 2019

High Quality Social, Cultural, Educational and Spiritual Programs
Six Exciting Competitions
Vibrant Young Adult Track
Vendor Exhibitions
Art and Photography Exhibition
Shobha Yatra
Delicious Food Options

Donations Benefits

Donation packages range from individual donations to Gold level donations. Benefits vary based on donation level -

- Complimentary tickets
- Hotel Rooms @ Discounted Rates
- Complimentary Parking
- Premier Lounge access for meals
- Preferred Seating based on level

Sponsorship Packages

Various sponsorship packages are available for businesses to consider. Sponsorship benefits vary based on level of sponsorship -

- Digital Ad Displays
- Sponsor Logo on the website
- Banner Displays
- Hotel Room or Suite
- Complimentary tickets
- Booth Presence
- Stage Time
- and much more

Don't miss this grand gathering of

4500+ Marathi *rasiks* and internationally renowned artistes/experts along with North American Marathi *kalakar* and achievers under one roof.

Early Bird
Registration ends
Jan 31.
Hurry!

BMM2019 DALLAS

July 11-14, 2019

at Kay Bailey Hutchison Convention Center Dallas

www.bmm2019.org
www.facebook.com/bmm2019
Reach us at contact@bmm2019.org

आठवणी

आठवणींची अत्तरदाणी, थेंब एक चाप्याचा
ते हळवे सुगंधपर्व जिवापाड जपण्याचा
आठवणींची भरली ओंजळ, काही राजस, काही तामस
प्रारब्ध साठवी माझे, धुक्यातले आभास
आठवणी घेऊन येती, सुमधुर साखरसाय
पिल्लांच्या तोंडी घास, लाडाने भरवी माय
तांदुळ, नारळ, कुंकू, आठवणींची भरली ओटी
प्रेमाचा आशीर्वाद, सुमंगल कौतुक वाटी
आठवणींचा निवडुंग, टाळला तरी ना टळतो
बोटावर रक्ताचा थेंब, फुलापरी उमलून येतो
आठवणींच्या पोटांमध्ये डोह गूढ घनगर्द
व्याकूळ अश्रूही उठवी, जलतरंग हिरवेजर्द
उध्वस्त घरांच्या ओळी, आठवणी मोजित येती
असहाय्य कागदी होऊया, ज्या पुरात वाहत जाती

- डॉ. वीणा शहा

स्नेहबंध

संक्रांत ..

अमृता झपाझप पावले टाकत कुमुदताईकडे निघाली. बहुतेक आजपण बोलणी खावी लागणार असं वाटून अमृता जवळपास पळत चालली होती. त्यांच्याकडे कामाला लागून अमृताला आता ३ महिने होत आले होते. तशा कुमुदताई स्वभावाला चांगल्या होत्या पण खूपच शिस्तीच्या होत्या. त्यांना पाच मिनिटे सुद्धा उशीर चालत नसे. त्यांच्याकडे धुणं, भांडी, केर - फरशी आणि पोव्या असं सगळं करेस्तोवर तिला दुपार होत असे. अमृताने स्वतःहूनच सगळी कामं अंगावर घेतली होती. पुढच्या वर्षी मुलाला शाळेत टाकायचे तर पैसे साठवायला हवेत नं... नवऱ्याला मुकादमाने अचानक कामावरून काढून टाकल्याने एक महिनाभर त्यांचे फार हाल झाले होते. त्या महिन्यातच अमृताने जितकी जास्त कामं मिळतील तितकी सगळी घेतली होती. आता नवऱ्याला दुसरे काम मिळाले होते; पण पैसे तेवढेच तुटपुंजे. धापा टाकतच अमृता कुमुदताईकडे पोहोचली. कुमुदताई स्वयंपाकघरात दिसल्यावर ती अजूनच घाबरली. "ताई ... अहो आज जरा वेळच झाला... सगळ्यांना आज सुट्टी ना... सगळं आरामातच होतंय सगळ्यांचं... त्यामुळे खूप वेळ लागला... मी आता पटपट करते बघा... आज काय काय करायचंय तेवढं सांगा" असे म्हणून अमृताने पदर खोचला आणि बांगड्या मागे करून कुमुदताईकडे उत्तरासाठी बघत थांबली... "काही करू नकोस... जा तिकडे बस" असे तिच्याकडे न बघताच कुमुदताईनी सांगितल्यावर अमृता जरा घाबरलीच... ती कुमुदताईची माफी मागून चिडू नका म्हणून त्यांना विनवू लागली. पण कुमुदताईनी पुढचे ५ मिनिट अजिबात तिच्याकडे लक्ष दिले नाही. वाटीतले तूप गरम करत त्या तशाच उभ्या राहिल्या. काय करायचे न कळल्याने अमृता शेवटी बाजूला तशीच उभी राहिली... पाच मिनिटांनी त्यांनी स्टीलच्या डब्यात ती तुपाची वाटी ठेवली आणि अमृताच्या हातात डबा देत कुमुद ताई म्हणाल्या "हे घे... अग आज सुट्टी आहे तुला संक्रांतीची... हे घे... गुळाच्या पोव्या केल्यात मी... तुम्हाला चौघांना... तुझ्या पोराना आवडतं ना गोड... म्हणून खास सकाळी केल्या... नाहीतर आमची लेक संध्याकाळी येणार तेव्हाच करणार होते... आज तुला माझ्याकडच्या सगळ्या कामांमधून सुट्टी..." हे ऐकल्यावर अमृताच्या चेहऱ्यावर आश्चर्य तर होतेच पण तिला रडूच फुटले... रात्री गोड पोळीचा हट्ट करणाऱ्या मुलाला तिने मारून बळच झोपवलं होतं... डोळे पुसत अमृता म्हणाली "ताई, तुम्ही फक्त माझ्यासाठी केलं येवढं...? इतकं कशाला करत बसला ताई... फक्त माझ्या पोराना दिलं असतं तरी आम्हा आईबापाचं पोट भरलं असतं..." कुमुदताई हसत म्हणाल्या "अग तुला तर मी इथेच देणार होते गरम गरम खायला... पण पोरानाच्या पोटात जायच्या आधी तू खाल्लं नसतंस माहिती मला... म्हणून सगळ्यांचं डब्यात भरलं... तू माझ्या रोजच्या घाईच्या वेळी मला गरम गरम पोव्या वाढतेस... म्हटलं आज तुला वाढावं... रडू नकोस... जा आता आधी घरी जाऊन मुलांना दे... तू पण जेव आणि मग पुढची कामं कर."

"हा ताई... पोरं खूप खुश होतील आज बघा... गुळाची पोळी काय ताई आमच्या पोराना साध्या पोव्या बघायची पण फार सवय नाही... आमच्याकडे कायम भोगीची भाकरीच... लहानपणापासून तशीच सवय झालीये... तुम्ही फार चांगल्या आहात ताई... मला खूप रागीट वाटल्या होत्या तुम्ही... पण तुम्ही नाही तशा... आज संक्रांत... आज सगळे एकमेकांना सांगणार तिळगुळ घ्या अन... .. आमच्याशी तर काय काम करून घेताना सगळेच गोड गोड बोलतात ताई... तुम्ही रागावता मला पण आज माझ्या पोरानांचं तोंड तुमच्यामुळे गोड होणार ताई आणि त्यामुळे आमचा दिवस गोड जाणार... फक्त तुमच्यामुळे... तुम्ही खरंच देवमाणूस आहात ताई" असे म्हणत अमृताने ओल्या डोळ्यांनीच कुमुदताईना वाकून नमस्कार केला. "हं... बास बास... हे घे तिळगुळ... पण तू उशिरा आलीस तर रागावणार आहेच बर का मी... उद्या लवकर ये जरा... जमलं तर माझ्याकडे आधी ये... आजचं तसंच राहिलंय ना... आणि हो तुझ्या लेकीला घेऊन संध्याकाळी हळदी कुंकवाला ये..."

"हो ताई" म्हणत अमृता वायुवेगाने घराकडे जायला निघाली..... पुन्हा तोच वेग... तीच लगबग... पण मनातल्या भावना मात्र अगदी वेगळ्या... रोजच्या आयुष्यात कायम संक्रांतच अनुभवलेल्या अमृताला आजची संक्रांत मात्र वेगळी वाटत होती... जास्त प्रकाशमान... गुळपोळी खायच्या आधीच तिचे पोट भरले होते ...

- सायली चिमणपुरे कुलकर्णी

स्नेहबंध

महाराष्ट्र मंडळ ऑफ डेट्रॉईट

भारत आणि अमेरिका येथे ३०० च्या वर यशस्वी प्रयोग झालेले तुफान विनोदी नाटक, खास डेट्रॉईटच्या रसिक प्रेक्षकांसाठी घेऊन येत आहे

कलाकार:
अमेय वाघ
पर्ण पेठे
सुव्रत जोशी
पूजा ठोंबरे
सिद्धेश पुरकर

विशेष उपस्थिती:
प्रथितयश अभिनेता
सुनील बर्वे

Ticket Pricing:
\$50, \$35, \$25, \$20
(Non members pay
\$10 extra)

Child care: \$5/kid
(Ages 3 to 10 years)

अमर फोटो स्टुडिओ

लेखन: मनस्विनी लता रवींद्र, दिग्दर्शन: निपुण धर्माधिकारी,
नेपथ्य: प्रदीप मुळे आणि संगीत: गांधार

Day & Date: Saturday, March 9th 2019
Time: 2 pm to 5 pm

Venue:
Churchill High School
8900, N Newburgh Rd, Livonia, MI 48150

Program Managers:
Manjiree Jalukar 248-703-2073 manjiree.jalukar@mmdet.org
Prajakta Kulkarni 248-795-0388 prajakta.kulkarni@mmdet.org

“आपले मंडळ महाराष्ट्र मंडळ”

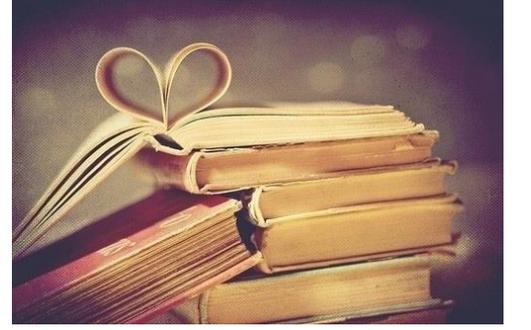
Art: Kanchan Naik

स्नेहबंध

पुस्तकाय समर्पयामि

खूप वर्षापूर्वी एक छान टीशर्ट दिसला होता, त्यावर लिहिलं होतं “So many books, so little time”! त्या वेळेला माझं फक्त अभ्यासाविषयीच असं मत होतं, वाचन चालू असायचंच पण 'वाचन' याविषयावर कधी विचारच केला नव्हता. तो तिथे रुजला आणि अनेक वर्षं मनात घोळत राहिला. 'दिसामाजी काहीतरी ते लिहावे, प्रसंगी अखंडि वाचीत जावे' (व्हाट्सएपच्या जमान्यात 'ढकलीत जावे') हे ऐकत मी वाढले. “चला, आज एक पुस्तक वाचूया” असा इरादा करून कधी वाचलंच गेलं नाही. किराणामालाच्या दुकानातून गुळाची ढेप वर्तमानपत्राच्या कागदात गुंडाळून यायची, गूळ एकीकडे चिकट होत आहे आणि मी ते वर्तमानपत्र वाचते आहे, त्याच सहजतेने दिसलेलं पुस्तक वाचायची सवय लागली. एके वर्षी राज्यस्तरीय शिष्यवृत्ती मिळवण्यासाठी तोंडी परीक्षेला 'तोंड' घ्यावे लागेल. त्यात अवांतर प्रश्न विचारताना परीक्षकांनी 'सर्वात आवडते पुस्तक कोणते' विचारलं. मी जरा गडबडले. एकतर पुस्तकांच्या बाबतीत 'इतनी बडी मेहफिलमें ये दिल इसको दू या उसको' असं होतं आणि वाचून हातावेगळं केलं यापलिकडे त्या विषयात लक्ष घातलेच नव्हते. प्रश्नाबरोबर शिष्यवृत्ती हुकली पण पदरी वेगळा दृष्टिकोन पडला. पुढे शब्द डोळ्याखालून घालून कथा समजणं आणि पुस्तकात डुंबून भिजणं यातला फरक जाणवायला लागला.

अलीकडे नीना सांकोव्हिच नामक लेखिकेचं 'Signed, Sealed, Delivered' पुस्तक हाती आलं. मधल्या काळात मी अक्षरवेडी आणि पत्रवेडीही झाले होते. तिने घेतलेल्या घरात आधीच्या घरमालकाची काही मालमत्ता तिला मिळाली त्यात १०० वर्षं जुन्या पत्रांचा साठा तिच्या हाती आला. त्यानिमित्ताने तिने पत्र वाचण्याचा सपाटा लावला. प्रथितयश लेखकांनी आपल्या मैत्रिणीला (व क्वचित कधी मित्रालाही) लिहिलेली अत्यंत श्रृंगारिक पत्रं, कधी जीवनविषयक तत्वज्ञान तर कधी लाडाकोडात वाढलेल्या गर्भश्रीमंत मुलाने आईला लिहिलेली अशी नानाविध विचार- व विकारविलासित पत्रं ती वाचू लागली, त्यातून मानवी मनाचे व व संबंधांचे वेगळे पैलू उलगडत गेले. ती पत्र वाचण्यात गुंतली आणि मी तिचं समालोचन वाचण्यात.

ही मनस्वी वृत्ती तिच्या वैचारिक नव्हे तर खाजगी जीवनातही तिचा पाठपुरावा करत होती. २००७/८ मध्ये तिची ४५ वर्षांची बहीण दुर्धर कर्करोग होऊन गेली, तो धक्का तिला पचवणं कठीण जाऊ लागलं. ४ मुलांची आई म्हंटल्यावर संसाराकडे दुर्लक्ष करणं शक्यच नव्हतं परंतू अस्वस्थता जात नव्हती. एके दिवशी समुद्रकिनाऱ्यावर ती पुस्तक वाचत बसली होती, वाचतावाचता तिची तंद्री लागली आणि ४ तासात - एका बैठकीत - तिने ते पुस्तक वाचून संपवलं. आणि त्यातच तिला दुःखनिवारणाचा महामंत्र गवसला. प्रतिदिनी पुस्तक वाचायचा तिने बेलभंडारा उचलला. दोन बंधनं घालून घेतली: न वाचलेलं पुस्तकच निवडायचं आणि ते वाचून झालं की त्यावर विश्लेषणात्मक टिप्पणी लिहायची....

कधी रात्री बारा वाजेपर्यंत जागून, तर कधी पहाटे ५ला उठून, मुलांना लागोपाठ २ दिवस पिइझा जेवायला वाढून, कधी नवऱ्याबरोबर बाहेर पिटाळून तर चक्क आल्या-मावश्या यांच्या हवाली करून तिने वर्षभर रोज एक नवं पुस्तक वाचलं आणि त्यावर छोटंसं परीक्षण लिहिलं. बसायला आवडती खुर्ची (Purple Chair) आणि एका हाताने पानं वळताना दुसऱ्या हाताने कुरवाळायला लाडकं मांजर (Tolstoy)! या सर्व अनुभवाची सांगता पुस्तकाने केली. काय वाचायचं हे ठरवतानाचे मनोव्यापार देखील तिने उलगडले आहेत - काय वाचायचं या पेक्षा कोणी पुस्तक सुचवलं ते अधिक महत्वाचं.

स्नेहबंध

वाचनाला एक वर्ष तिने समर्पित केलं. कसं जमलं रोज एक नवं पुस्तक वाचायला? तर तिने वाचनाचा वसाच घेतला. तो कसा जपला?

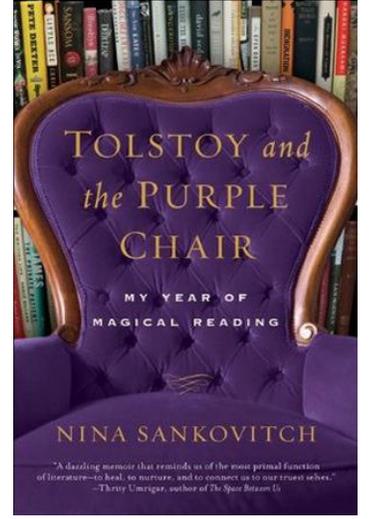
स्वतःकडे कायम एक पुस्तक ठेवावं.
कुठेही (बसच्या रांगेत, डॉक्टरकडे ..) वाट बघत असताना वाचत राहावं.
जेवताना एका हातात घास तर दुसऱ्या हातात पुस्तक!
व्यायाम करताना पुस्तक, झोपण्यापूर्वी पुस्तक (बोलावा विठ्ठल, पाहावा विठ्ठल ...)
हवं तेंव्हा वाचन आणि नको तेंव्हाही!
उठता बसता पुस्तक
झोपताना पुस्तक, झोपण्याऐवजी पुस्तक,
प्रभाते मनी, ध्यानी आणि हाती पुस्तक

फेसबुक, दूरदर्शन सोडा पुस्तक वाचा
केर काढताना वाचा आणि केर करताना वाचन
वाढू दे गवत - असू दे पुस्तक
मित्रानं सुचवलं, पुस्तक वाचलं
दुकानदारानं पटवलं, पुस्तक वाचलं

क्लूबात वाचावं, मुलांबरोबर वाचावं
कुत्र्याला खेळवावं, पुस्तक वाचावं
स्वयंपाक करा, पुस्तक वाचा
स्वयंपाक करू नका - पिइझा असतो की- पुस्तक वाचा

गजरावर वाचा आणि गजर बंद करून वाचा

पुस्तकांविषयी लिहिताना अनेक धागे सुटे होत जातात - तिच्या ज्युरिश् वडिलांचे नाझींच्या हाती झालेले अमानुष हाल, बहिणीचे कर्करोगाच्या उपचारात खपून जाणे, 'ती गेली मी राहिले' ही वेगळी अपराधी भावना, हे सारं पुस्तकं वाचता वाचता कधी धूसर होतं तर कधी जीवघेणं ... ही बाई ठार वेडी असणार! आणि तिच्या पुस्तकाने मलाही वेडं केलं. मी ते वाचत असताना माझे वडील गेले - मी पुस्तक सोडले ... दुःखनिवारणाचा तिचा मार्ग मला चोखाळता येणार नव्हता पण ती वाट खुणावत होती, अनेक महिन्यांनी ते पुस्तक पूर्ण केले. तिच्या यादीत डोकावून पाहिले - आता दिसामाजि नाही परंतू मासामाजि तरी वाचीत जाऊ लागले आहे

- ज्योत्सा माईणकर दिवाडकर

स्नेहबंध

महाराष्ट्र मंडळ ऑफ डेट्रॉईट सादर करीत आहे “रसिका तुझ्याचसाठी”

Jeevak Badve, Industrial Designer
Sundberg-Ferar DesignStudio, www.sundbergferar.com

Design of Meaningful Artifacts:

Have you ever thought of the assortment of objects you surround yourself with? In your kitchen, in your garage, on your worktable, in your living room, in your handbag: literally everywhere! A sea of assorted objects inherently surrounds us.

And have you ever wondered - how do these objects get designed. Who kick starts the process of ideation. How do ideas get formulated? Is there a structure for product innovation? How do you blend the functional attributes with the much-needed emotional attributes? How do you design for that sought after ideal user experience?

So if you are curious, let's go behind the curtains of the second longest standing independent Industrial Design Studio of the nation, born right here in Detroit in 1934, in an attempt to understand the structured design methodology it takes to put forth these diverse beautiful objects, to seamlessly fit in your personal lifestyle, in the most meaningful way.

Sounds Interesting? This will be our next Rasika Program. Don't Miss!

Date: Feb 23 2019, Time : 3:00-5:00pm
Venue: Bharatiya Temple Auditorium, Troy
Speaking time: 40 minutes, Q&A time: 20 minutes

स्नेहबंध

माझी धाव योगाकडे

ज्योत्स्नाने प्रथम मला विचारलं तेव्हा, 'मला लिहिता येईल का?' अशी मला शंका आली, पण म्हणल प्रयत्न करून बघू. जसा धावण्याचा केला तसा, हळूहळू कदाचित जमेल.

तसं म्हणाल तर शाळेपासून बहुधा आपण सारेजण सूर्यनमस्कार, योगासने शिकलो आहोत. अर्थात पुढे कॉलेज, अभ्यास सुरु झाले की हे सगळे मागे पडते. लग्न होऊन US मध्ये आल्यावर सुरुवातीला काही उद्योग नव्हता, त्यामुळे जे आठवत होते ते करत होते पण नंतर MS, मुलं, नवीन नोकरी ह्यातून ते बंद झालं.

२००५-०६ च्या सुमाराला कुठून तरी योगभारती संस्थेचा flyer मिळाला, Farmington hills मध्ये एका लहानश्या रूम मध्ये दर रविवारी एक छोटा ग्रुप सकाळी ८- ९ जमत असे. तिथे जायला मी सुरुवात केली. छान वाटायला लागलं, मग शक्यतो रोज घरी थोडंथोडं करायचे ठरवलं. मला स्वतःला रोज पूजा, देवा पुढे प्रार्थना करायला आवडते, त्यामुळे पूजे बरोबर रोज प्राणायाम ही होऊ लागला. जसं जसं हे रोज होऊ लागलं, तसं आपोआपच प्रसन्न वाटू लागलं, सगळ्या गोष्टी करण्यात जास्त मजा वाटू लागली.

पुढे २०१० मध्ये योगभारती ने "योगा प्रशिक्षका" चा course सुरु केला, बरीच commitment होती, कस जमेल असं वाटत होत, पण "इच्छा तिथे मार्ग", तो ही पार पडला. सध्या मी भारतीय temple मध्ये योगा शिकवते, तसंच private क्लासही घेते.

योगा सारखे धावणे ही अचानक सुरु झाले, २०११ पूर्वी मी कधी धावले नव्हते, मला स्वतःला कधी धावता येईल असे वाटले नव्हते, आणि तसा प्रयत्न करायचा विचारही डोक्यात आला नव्हता. Thanks to our friend मंदार पुरेकर ह्याने २०११ मध्ये मॅरेथॉन चा उपक्रम सुरु करायला मदत केली. नेहेमी प्रमाणे मी वेळ आहे, करून बघूया, म्हणून ह्यात पडले. सुरुवातीला सगळे जण उत्साहाने दर रविवारी practice साठी जमायचे, त्या निमित्ताने नवीन ओळखी झाल्या, ३-४ महिन्याच्या तयारी वर पहिली half marathon (१३.१ miles) २०११ ला केली. Detroit Free Press marathon अतिशय सुंदर arrange करतात, २०-२५,००० हजार लोक भाग घेतात. वातावरण एकदम प्रसन्न-उत्साही, रस्त्यांवर भरपूर cheering असत. ह्या अनुभवामुळे मी दर वर्षी half मॅरेथॉन करायचे ठरवले. २०१५ मध्ये एक Full मॅरेथॉन (२६.२ miles) केली, पण Full मॅरेथॉन ला एकंदर खूपच तयारी करावी लागते, MI मधला सुंदर- उन्हाळा सगळा तयारीला द्यावा लागतो त्यामुळे दर वर्षी Full मॅरेथॉन ऐवजी half मॅरेथॉन करायला लागले.

ह्या सगळ्या गोष्टी करताना एक जाणवले की कुठलाही व्यायाम मग तो योगा असो की धावणे तो जीवनाचा भाग झाला पाहिजे, ती एक जीवनशैली झाली तरच मजा येते आणि मजा आली तर आपोआपच त्याचे फायदे (सकारात्मक दृष्टिकोण, वजन, figure etc) मिळतात, (There is not free lunch) जसं रोज जेवतो, झोपतो तसाच व्यायाम ही जीवनाचा एक भाग झाला तर हे सोपे होते. तेवढा दृष्टिकोन बदलला की झाले.

अजून एक सांगावे वाटते, चांगले की वाईट माहित नाही, पण माझा स्वभाव फार किस (analysis) पाडायचा नाही. मला आव्हाने आवडतात आणि कधी कधी काही विचार न करता मी ती घेते. पण बऱ्याचदा मित्र-मैत्रिणी शी गप्पा मारताना लक्षात येते, आपलेच लोक योगा ला दुय्यम मानतात, अजून त्यांचा त्यावर विश्वास नाही, बरं विश्वास नाही तर करून बघावे, पण तेही नियमित पणे होत नाही, मग फायदे कसे कळणार? घाम गाळणारे व्यायाम केले म्हणजेच व्यायाम झाला असे बहुतेकांना वाटते. मी काही फार मोठी योगा expert /तज्ञ नाहीये, पण जे काही शिकले त्यातून जाणवते की योगा म्हणजे फक्त आसने, प्राणायाम केला की झाले असे नाही, पण ते नियमित केल्याने हळूहळू प्रत्येक गोष्ट करताना तुम्हाला जाणीव येऊ लागते. योगा करताना शरीरावर आणि त्याहुन महत्वाचे मनावर लक्ष दिले की आपोआपच खाताना किती खावं, काय खावं, प्रत्येक गोष्टीत विवेक येऊ लागतो Yoga changes you inside out. जीवनाकडे बघायचा दृष्टिकोन बदलतो, समाधानी वृत्ती वाढते, you become better person.

स्नेहबंध

योगा करणाऱ्या प्रत्येकाने कधी ना कधी "पतंजली" चे नाव ऐकले असेल, पतंजलींनी "अष्टांग योगा" मार्ग सांगितला आहे –“यम, नियम, आसन, प्राणायाम, प्रत्याहार, धारणा, ध्यान, समाधी.” बहुतेक सगळे ह्यात फक्त आसने exercise म्हणून करतात, काही जण प्राणायाम करतात पण योगा करण्याचे जे मुख्य कारण- मनाला शांती, समत्व (equanimity) मिळणे, शरीर आणि मन एकत्र येणे आहे, हे आपण विसरून जातो. पळताना चा एक अनुभव सांगते -full मॅरेथॉन ट्रेनिंग करताना -प्रत्येक आठवड्यात ठराविक miles पळावे लागते, आणि दर आठवड्यात ते वाढावावे लागते. एका रविवारी मी ९ miles पळायचे ठरवून निघाले. हवा छान होती. माझा पळण्याचा वेग ही चांगला होता. मनात विचार आला चला २-३ miles अजून करूया. पण जसे ९ miles होत आले तसे, शरीर म्हणाले, “तू दमली आहेस, आता पुरे”. आणि खरंच, वाटलं होत तरीही मी जास्त धावू शकले नाही. घरी आल्यावर मी ह्यावर विचार केला. मग माझ्या लक्षात आले "mind over body". आपले मन इतके strong असते, एकदा ठरवले की ते शरीरावर सत्ता गाजवते, त्याच दिवशी मी जर ११ miles ठरवून निघाले असते तर मला खात्री आहे मी सहजपणे ११ miles करूनच आले असते. हा अनुभव सांगण्याचा मुद्दा असा कि, योगाने शरीर आणि मन यांचा सुंदर मिलाप होतो, त्यामुळे बाकी कुठला ही व्यायाम करताना दुखापत होण्याची शक्यता कमी होते, त्याच बरोबर उगाचच शरीराचे नको ते लाड ही होत नाहीत.

शरीराला train करणे फार सोपे आहे. मनाला train करणे एक दिव्य आहे, त्यासाठी योगा महत्वाचा. As a long time yoga follower- मी मनापासून कळकळीने प्रत्येकाला इतकेच सांगेन, तुम्ही कुठलाही व्यायाम करा, पण योगा करा, रोज थोडा वेळ योगासाठी काढा. खात्रीने सांगते जितका वेळ घालाल तेवढे फायदे मिळतील. जसे गीता सांगते (२:४८) -समत्वं योग उच्यते- योगा आयुष्यात balance ठेवेल.

- अंजु वळे

Email- anjuc_31@yahoo.com

Phone no- 248-904-9925

CENTRAL HOME HEALTH CARE, INC.

Quality Home Health Care Since, January 1985

JCAHO Accreditation Since 1991

Do You Have.....

1. Joint, Neck, or Back Pain or Joint Stiffness?
2. Poor Circulation or have a Wound that is not healing?
3. Diabetes, Heart, and/or Respiratory Problems?
4. A Cardiac diagnosis that affects your quality of life?
5. A previous Stroke, Accident or Fracture(s)?
6. Difficulty with walking or a history of falls?
7. Or will have a Hip/Knee/Shoulder Replacement?
8. Problems with frequent Hospitalizations?

If so, then you may be eligible for home care services from Central Home Health Care.

WHO PAYS?

Your Insurance will pay **IN FULL** if you have Medicare, Medicaid, BCBS, Auto, or Private Insurance.

WHAT YOU NEED TO DO?

Call our number below or ask your physician/social worker to call us to make a referral.

WHAT DO WE OFFER?

Nursing, Physical Therapy, Occupational Therapy, Speech Therapy, Medical Social Work, Home Health Aide Services, Registered Dietician Services.

WE COVER THE METRO-DETROIT (TRI-COUNTY) AREA

Ph: (800) 698-5410 – Fax (248) 569-5412

Owned and Operated by the Walvekar Family

20245 W. 12 Mile Road, Ste. 100, Southfield, MI 48076.

www.centralhomecare.com

स्नेहबंध

जीवन शैली

आपण जगात कोठे कां असेना, मनः शांतीच्या शोधात असतो. आपली मनः शांती फार किरकोळ बाबींनी भंग पावते व फार थोडे श्रम केल्याने पुन्हा प्राप्तही होते. याकरता जीवन -शैली बदलण्याची आवश्यकता आहे. रोज ऑफिसमध्ये जाणारांनी, पाच दिवस सतत काम करणारांनी कशी काय जीवन -शैली बदलावी असा प्रश्न सर्वांनाच पडतो. परंतु जीवन-शैली बदलणे आपल्या दैनंदिन जीवनात आमूलाग्र बदल करणे असे नव्हे, तर रोजचे व्यवहार करतांनाच त्यात नकळत, हेतू-पुरस्सर बदल करणे असा आहे, कसे ते पहा.

दारात गाडी आल्यापासून आपण सर्वच जण चालायला विसरलो आहोत, फिरायला विसरलो आहोत. दिवसभर गाडीच्या तावडीत असणाऱ्या आपल्याला २०-२५ मिनिटे, वायू टे शतपावलीही करावीशी वाटत नाही? ऑफिसमध्ये व घरी आल्यावरही ए सी मध्ये काम करण्याची सवय झाल्यामुळे झाडाखालच्या थंडगार गारव्याला आपण जाणून बुजून मुकलो आहोत. निदान उन्हाळ्यात तरी याचा आपल्याला विसर पडू नये.

कचकड्याची नाती जपण्यापेक्षा आई-वडिलांवर, भावा बहिणींवर निः स्वार्थ प्रेम केल्यास सात्विक समाधान तर मिळेलच शिवाय कर्तव्यपूर्तीचा आनंदही मिळेल. रोजच्या दिखावू पणामुळे तुमचा जीव मेटाकुटीस येत नाही का? केवळ जग वागते म्हणून आपणही तसे वागावे यात काय हंशील? उलट आपण वेगळेपण दाखवून आपले व्यवहार ठेवल्यास समाजात आपली छाप वेगळी पडल्याशिवाय राहणार नाही.

कृत्रिम सुगंधामुळे आणि फास्ट फूडचा जमान्यात नैसर्गिक फुलांचा वास व तृप्तीचा ढेकर यांना आपण केव्हाच फारकत दिली आहे.

पॉप - रॉकच्या दे दाणादाण गोंधळात दमदार, सुश्राव्य, समाधी लावणारे संगीताचे स्वर ऐकणे दुरापास्त झाले आहेत. स्वार्थासाठी रात्रीचा दिवस करण्याच्या अविश्रांत धडपडीत परमार्थ 'किस चिडियाका नाम है' हे हि आपल्याला सांगावेशे लागत आहे.

पांचट, बेचव विनोदांमुळे खळखळून हसणे आपण विसरलो आहोत. हसणे विसरणे म्हणजेजीवन जगायचेच विसरणे नव्हे काय? जुनी नाती जपायची सोडून ऑन लाईन होऊन, वायू फाय च्या रगाड्यात, अखंड व्हाट्स -अपच्या तपासण्या करण्यात, घरातील एकमेकांशी कनेक्ट न होता आपल्याच विश्वात रममान होऊन घराला स्मशानाचे स्वरूप देत आहोत.

या पैकी प्रत्येक गोष्ट प्रत्येकजण आटोक्यात अनु शकतो व जीवन नैसर्गिक करू शकतो, मात्र त्याला आपली जीवन - शैली बदलण्याची आवश्यकता आहे, रोजच्या सवयीमध्ये बदल करणे आवश्यक आहे. मनावर घेतले तर ते सहज शक्य आहे.

संकलन

- बा . मा . पाडळकर

२४८ २६९ ७६०४

परि तुजसि आहे चालावयाचे....

नव वर्षाची लागली चाहुल
रे, रे, माणसा, जपून टाक पाऊल॥
कुठे जाळपोळ, कुठे बॉम्बस्फोट
कधी कुठे येते, अस्मानी संकट
परि तुजसि आहे चालावयाचे
आणि सर्व गोड मानुनि घ्यावयाचे॥

दिसेना प्रकाश अवती-भोवती
कुठे जायचे सापडेना वाट ती
परि तुजसि आहे चालावयाचे
आणि सर्व गोड मानुनि घ्यावयाचे॥

भस्मासूर बेकारीचा, उच्चांक महागाईचा
घेतला भ्रष्टाचाराने ठाव अवघ्या विश्वाचा
परि तुजसि आहे चालावयाचे
आणि सर्व गोड मानुनि घ्यावयाचे॥

धावत आहेस अविरत, तू पैशापाठी
उसंत ही ना मिळे, स्वास्थ्य ही ना मिळे; तुज क्षणासाठी
विचारी मना, काय आले तुझिया हाती
भरकटलेल्या पतंगासम, झाली तुझी स्थिती
परि तुजसि आहे चालावयाचे
आणि सर्व गोड मानुनि घ्यावयाचे॥

करत रहा प्रामाणिक, अपेक्षारहित कष्ट
साध्य होईल तुझे उद्दिष्ट
धीरेसे चल मेरे भाई, हरीनाम उच्चारत
तोच आहे तुझा पाठीराखा
जाई शरण त्यासी, तोच तुझा सखा
तुजसि आहे चालावयाचे
खरे सुख, खरे समाधान, शोधीत रहावयाचे॥

आशा करु या, येणारे नववर्ष
घेऊन येईल, आनंद कोष
त्या आनंदात बेहोष होऊ या
नाचू या, गाऊ या
जीवनाला नवा अर्थ देऊ या॥

- सौ. मालती वळे

येशील कां?

येशील कां, येशील कां
एकदा तरी तू येशील कां?

विसरूनी जाऊनी ह्या जगाला
मिठीत माझ्या बसशील कां?
ह्या रोम रोमच्या लहरी मध्ये
मिसळुनी एक तू होशील कां?

रंग बिरंगी आकाशाच्या
रंगाने तू भिजशील कां?
रापण टाकूनी वाट पहाता
क्षितीजातूनी तू बघशील कां?

ओवी मनाची कवी मनाला
संगीतात तू गाशील कां?
स्वैर मनाला अलगद ऊचलुनी
स्पर्शुनी सुलखित करशील कां?

- निरंजन, १४ नोव्हेंबर २०१८

शब्दकोडे उत्तरे:

लाभले आम्हास भाग्य बोलतो मराठी, शुक्रतारा मंद वारा, मला मदन भासे हा मोही मना, शूर आम्ही सरदार आम्हाला काय कुनाची भीती, रेशमाच्या रेघांनी लालकाव्या धाग्यांनी, सखी मंद झाल्या तारका, पाऊले चालती पंढरीची वाट, मेंदीच्या पानावर, तरुण आहे रात्र अजुनी, आली ठुमकत नार लचकत, आली आली हो भागाबाई, विठ्ठलाच्या पायी थरारली, नाथ हा माझा मोही खला, रुपेरी वाळूत माडांच्या बनात ये ना, जय जय महाराष्ट्र माझा, गर्जा महाराष्ट्र माझा, शूरा मी वंदिले, गगन सदन तेजोमय, दाटून कंठ येतो, गोमू संगतीनं माझ्या तू येशील का, मोडू नका वचनास नाथा, माता न तू वैरिणी, वादल वारं सुटलं गो, नरवर कृष्णासमान, विसरू नको श्रीरामा मला, तुम्हावर केली मी मर्जी बहाल, का रे दुरावा का रे अबोला, आज कुणीतरी यावे, सांग सांग भोलानाथ, हे सुरांनो चंद्र व्हा, आनंदी आनंद गडे, सूर निरागस हो, नाही मी बोलत, हे पत्र तुला लिहितांना

'वनवास.' ...प्रकाश नारायण संत... एक आनंदवास

शाळेत गणित, नागरिकशास्त्र, भूगोल वगैरे कुठलातरी अतिरूक्ष तास सुरू असावा, प्रत्येक मिनिट कासवाच्या गतीने जात असावं, तेवढ्यात मैत्रिणीने एक चुरगळलेल्या कागदाची पुरचुंडी हळूच सरकवावी, अन् तिच्यातून निघावा एक टपोरा आवळा-- गोड, आंबट, खारट, तुरट. मग पुढला वेळ कसा पिसासारखा अलगद उडून जावा.....

तसंच काहीसं 'वनवास' या कथासंग्रहाबद्दल झालं. माझ्या बालमैत्रिणीने ते पुस्तक बळेबळेच हातात कोंबलं अन् नक्की वाचण्यासाठी बजावलं. एकदा वाचायला सुरूवात केल्यावर आधाशासारखं मी ते सगळं अथपासून इतिपर्यंत वाचून काढलं, आणि मग, या कथांचा नायक, लंपन म्हणतो तसं, मॅडसारखं एकोणीसवेळा पुन्हापुन्हा वाचलं. खूपदा हसले- कधी खोसखो, तर कधी गालातल्या गालात. बर्याचदा डोळ्यात टचकन् आलेलं पाणी हलकेच पुसलं. लंपनच्या वर्गाबरोबर असर्गेश्वराच्या मंदिराच्या सहलीला गेले, क्रिकेटच्या मॅचला गेले, लक्ष्मीच्या झाडावर चढले, लंपनच्या शाळेतही गेले.

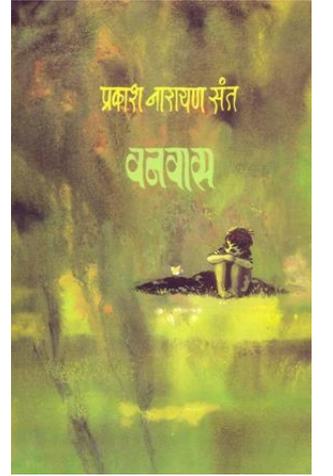
या कथांमधून कितीतरी अफलातून माणसे मला भेटली---छोटा मनस्वी लंपन, त्याचे विद्वान पण मित्रासारखेच असलेले आजोबा, प्रेमळ आणि खाष्ट आजी, त्याची खास मैत्रिण सुमी, परगावी राहणारे त्याचे आईबाबा, क्रिकेटचा कॅप्टन केबी, काळ्यानिळ्या धुराच्या लोटासारख्या केसांची तुंगभद्रा, इरसाल पण नंतर दोस्त झालेला जंब्या कटकोळ, ते वंटमुरीकर देसाई त्यांचा मार्जारपुंगव बोका---वगैरे, वगैरे.

या कथासंग्रहात एकूण तेरा कथा आहेत. प्रत्येक कथा लंपनच्या हळूहळू विस्तारणार्या विश्वाचा एकेक कोपरा उजळून टाकते. भेट, समज, अर्थ, साखळी या माझ्या विशेष आवडत्या कथा. पण काही कथांमधे किस्सेवजा धमाल उपककथाही आहेत. भेट या कथेमधली लंपनच्या आजोबांच्या टेबलनिर्मितीची कहाणी चौपन्नाव्या वेळी वाचली तरी मी डोळ्यात पाणी येईपर्यंत हसते.

सर्व कथांमधले दोन समान धागे म्हणजे लंपनची आजी आणि त्याची खास मैत्रिण सुमी. आजीची व्यक्तिरेखा अगदी ठसठशीतच आहे. 'काय म्हणतात ना---तशातली गत'--असे म्हणत बावीस मैल तोंडाचा पट्टा सोडणारी, रोज अंबाड्यावर एखादे फूल माळणारी, वेळप्रसंगी लंपनला दोन धपाटे घालणारी, पण तो घरातून पळून गेला (थोड्याच वेळासाठी) किंवा आजारी पडला, तर कासावीस होणारी.

सुमी तर भलतीच गोड आहे. मांजरीसारख्या डोळ्यांची, सोनेरी केसांची. ती लंपनकडे हक्काने अर्धी चिंच मागते, त्याच्या बर्याच साहसात त्याला मदत करते, धीर देते, पण भलत्याच शब्दाचा अर्थ मोठ्या माणसांना विचारायला लावून त्याला गोत्यातही आणते.

या कथांची भाषा म्हणजे अगदी वेगळीच. आर्जवी, लोभस, मराठीला कानडीची चाल लावलेली (इति पु. ल.). बेळगावजवळचं रामगुंड हे टुमदार गाव हुबेहुब डोळ्यांसमोर उभं करणारी चित्रलेखी, सहज, ओधवती शैली. दरवेळी वाचल्यावर नव्याने जाणवणारी अनेक सौंदर्यस्थळे. याच मालिकेमधले पुढचे कथासंग्रह--शारदा संगीत, पंखा आणि झुंबर--हेसुद्धा असेच गारूड करणारे आहेत. एवढं मात्र नक्की---या कथा वाचतांना आपणही लंपनचे मैत्रच बनून जातो.

पत्र नव्हे मित्र: वर्तमानपत्रांचे बदलते रूप

'पत्र नव्हे मित्र' ही 'महाराष्ट्र टाइम्स' या वर्तमानपत्राची टॅग-लाईन होती, तो काळ वगळता; आजकाल असं काही विधान करणं म्हणजे आपल्या मित्रांवर अन्याय करण्यासारखं आहे.....इतकं आजच्या वर्तमानपत्रांचं स्वरूप बदललेलं आहे.

तसं पाहू जाता वर्तमानपत्रांचा आणि अस्मादिकांचा संबंध फार्फार वर्षापूर्वीचा.....म्हणजे अगदी वाचता येऊ लागायच्याही आधीपासूनचा. खाली वर्तमानपत्राचा कागद घातलेला, वर दोन विटांचे सिंहासन मांडलेलं, त्यावर आम्ही, वय वर्षे दोन, विराजमान! अशी टिपिकल मध्यमवर्गीय जुन्या दिवसांतली, अस्मादिकांच्या रोजच्या प्रातर्विधीची व्यवस्था!! तेंव्हापासूनची आमची पेपर-शी ओळख. असो!

पूर्वीची वर्तमानपत्रसुद्धा कशी पूर्वीच्या जनजीवनासारखीच साधी-सरळ होती. रोजचं वर्तमानपत्र सहा-आठ पानांचं, तर रविवारी अजून दोन-चार पानांची 'पुरवणी'; एवढ्यात सारा मामला गुंडाळलेला असायचा. मग त्यात देश-विदेशातल्या बातम्या असायच्या, खेळांच्या बातम्या असायच्या (त्यातल्या क्रिकेटच्या बातम्यांतले सोलकर, वाडेकर यांचे फोटो आम्ही कापून ठेवायचो), अग्रलेख असायचा, क्वचित काही नाटक-सिनेमांच्या जाहिराती असायच्या. आणि याच जाहिरातींनी पुढे 'उंट आणि अरब' गोष्टीतल्या उंटासारखं आपलं अस्तित्व विस्तारत बातम्यांना कुठेतरी आश्रितासारखं कोपऱ्यात स्थान दिलं. 'चौदा विद्या आणि चौसष्ट कला' यांच्यानंतर उगम पावलेली 'जाहिरात' कला, हिच्या उगमानंतर सगळ्या सोशल मीडियावर तिचा कब्जा झाला; तिथे वर्तमानपत्रं तर सामान्य चिटोरं ठरली. आजची वर्तमानपत्रं ही 'बातम्यां' साठी वाचायची की 'जाहिरातीं' साठी असा प्रश्न पडायची वेळ आली आहे.

लोकशाहीचा चौथा स्तंभ (की अजून कितवा ते नक्की आठवत नाही. तशीही आपली लोकशाही डळमळीत झाली असल्याने; अजून बरेच स्तंभ लागत असावेत!) म्हणून गणली गेलेली ही वर्तमानपत्रं; इतरांना 'बांबू' लावण्यासाठी पण उपयोगात येऊ शकतात, याचा शोध लागल्यावर तर मुखपत्रांचे पेव फुटले. भारतात जवळपास सान्याच वर्तमानपत्रांनी कुठल्या ना कुठल्या राजकीय पक्षाचं मांडलिकत्व स्वीकारलेलं आहे. निःस्पक्ष, 'रामशास्त्री' बाण्याची वर्तमानपत्रं आणि अर्थातच बातम्या; आता अभवानेच दिसतात. अमेरिकेत थोड्याफार फरकाने हाच खेळ खेळला जातो. इथे टीव्हीवरच्या बातम्यांचे चॅनेल विकत घेतले जातात आणि मग त्या त्या राजकीय पक्षाच्या ध्येयधोरणाशी सुसंगत अशा बातम्या दाखवल्या किंवा 'सांगितल्या' जातात. अमेरिकेतल्या इंग्रजी वृत्तपत्रांच्या वाटेला मी सहसा जात नाही; कारण ती दोन टोकं असतात. 'न्यूयॉर्क टाइम्स', 'वॉशिंग्टन पोस्ट' सारखी जाड आणि जड वर्तमानपत्रं वाचायची म्हणजे शब्दकोश जवळ ठेवावा लागतो; आणि 'डेट्रॉईट फ्री प्रेस' सारख्या दुसऱ्या टोकाबद्दल..... खरं तर न बोललेलंच बरं! मात्र या वर्तमानपत्रातली comics strips माझ्या अत्यंत जिह्वाळ्याची..... Pickles, Zits, Beetle Bailey, Garfield आणि इतरही अनेक. जशी आपल्याकडे आर के लक्ष्मण यांच्या 'कॉमन मॅन'ची होती, चारूहास पंडित आणि प्रभाकर वाडेकर यांच्या 'चिंटू'ची होती. ही comics वाचल्यावर सकाळ, पहिल्या कॉफीबरोबर अधिकच टवटवीत आणि प्रसन्न होऊन जाते.

Yellow Journalism किंवा पीत-पत्रकारिता हा आजच्या सर्वच वृत्तपत्रांचा कसोटीचा आणि मोहात पाडणारा विषय आहे. म्हणजे पूर्वी कसं हिंदी सिनेमांमधे कॅब्रे नृत्य करण्यासाठी, अंगप्रदर्शन करण्यासाठी वेगळ्या अभिनेत्री असत; आणि माँ, बहन, भाभी आणि मुख्य नायिका या प्रत्येक भूमिकांसाठी वेगवेगळ्या अभिनेत्री असत. तसंच काहीसं वर्तमानपत्रांचं पण होतं. सनसनाटी निर्माण करणारी, पराचा कावळा करणारी, बातम्यांचा सत्याशी काहीही संबंध नसणारी काही 'संध्यानंद', 'भुंगा' अशा नावाची वृत्तपत्रं असायची. लोकही अशी वर्तमानपत्रं जात-येतांना, गाडीत वाचायला काहीतरी 'टाईमपास' एवढ्याच माफक उद्देशाने ती विकत घेत असत. पण 'महाराष्ट्र टाइम्स', 'सोबत', 'लोकसत्ता' अशी काही वृत्तपत्रं त्यांच्या

स्नेहबंध

नावाच्या दबदब्यावर, बातम्यांच्या विश्वासाहतेवर, संपादकांच्या विद्वत्तेवर अढळ टिकून होती. मला आठवतंय; त्या दिवसांत मध्यमवर्गीय घराघरांतून 'सोबत'चे ग. वा. बेहरे, 'महाराष्ट्र टाइम्स'चे गोपीनाथ तळवलकर, 'लोकसत्ता'चे महाजनी, विद्याधर गोखले यांचे संपादकीय लेख लोक आवर्जून वाचत, त्यावर चर्चा करत असत. पण आजच्या हिंदी सिनेमांतून, जसं कोणीही 'आयटेम साँग' नावाखाली कपडे उतरवतं; तसंच सनसनाटी बातम्या, 'बाईट्स', 'ब्रेकिंग न्यूज' नावाखाली सर्वच वृत्तपत्रांनी कमरेचं सोडून डोक्याला गुंडाळायला घेतलं आहे कि काय; असं वाटावं अशी परिस्थिती झाली आहे. कोणतंही पान उघडलं तरी खून, मारामान्या, बलात्कार, भ्रष्टाचार, गलिच्छ राजकारण असल्या बातम्यांचं चर्चितचर्चण चालू असतं. जणू काही देशात, बातमी देण्यासारखं चांगलं काही घडतंच नाही. खप वाढवायच्या नादात म्हणा किंवा 'टीव्ही'वाल्यांच्या भाषेत बोलायचं झालं तर 'टीआरपी' वाढवायच्या स्पर्धेत म्हणा; पण 'पेज थ्री' आणि 'फ्रंट पेज' यात गल्लत होऊन, समाजातल्या तथाकथित उच्चभू वर्गातील लोकांची लफडी-कुलंगडी, सिनेमा नटांचे अतिरेकी चाळे (आठवा..... इंद्राणी मुकर्जी, संजय दत्त, सलमान खान यांची कोर्ट-तुरुंगाची वर्णने) यांनी वर्तमानपत्रांची पहिली पानं 'सजलेली' असतात.

Kindle, ipod सारख्या डिजिटल क्रांतीच्या आयुधांनी जुन्या जमान्यातील 'पेपर' या संकल्पनेवर शेवटचा घाव घातला. महिन्याच्या शेवटी वर्तमानपत्राची रद्दी घातलेल्या मध्यमवर्गीय कुटुंबात वाढलेल्या माझ्यासारख्यांना; वर्तमानपत्रात झालेला 'हा' बदल, एक जुना दुवा तोडणारा वाटतो. अर्थात या बदलाचे फायदेही अनेक आहेत. आपण आपलं आवडीचं वर्तमानपत्र पाहिजे तेंव्हा, पाहिजे तिथे कॉम्प्युटरवर, सेलफोनवर वाचू शकतो. आवडलेल्या लेखांची लिंक सेव्ह करू शकतो किंवा मित्रांना पाठवून शेअर करू शकतो. जुन्या एखाद्या लेखाचा, बातमीचा संदर्भ शोधायचा झाला तर 'गुगल' आहेच मदतीला.....लगेच जुना अंक सर्च करून आपल्या समोर हजर असतो. कालच रद्दी घातल्याची चुटपुट लागायची, आता भीती नसते. अर्थात सगळंच काही चांगलं चाललंय अशातला काही भाग नाही. तुम्ही निवांतपणे 'पेपर' कॉम्प्युटरच्या स्क्रीनवर वाचत बसलेले असता आणि एखाद्या बातमीच्या लिंकवर क्लिक केल्यावर, बातमीचं पान दिसायच्या आधीच, अचानक 'भॉक्क' केल्यासारखी एखादी चित्रविचित्र जाहिरात तुमचा पडदा व्यापून टाकते....विशेषतः तुम्ही तुमच्या वयस्कर आल्या, मावशी यांना कॉम्प्युटरवर 'पेपर' कसा वाचायचा; हे शिकवत असतांना हे 'जाहिरातीचं' अर्ध-अनावृत्त मॉडेल पडद्यावर अवतरतं.....

आणि मग लहानपणी तुम्हाला 'पेपर'वर बसवलेल्या आल्या, मावशी यांच्या तोंडून बाहेर पडतं - "शीsss"!!!

- संजय मेहेंदळे

sanjay.mehendale@mmdet.org

तिळगुळ घ्या
गोड गोड बोला

स्नेहबंध

Choose Jaya Travel

It's time to turn
your dream vacation
into a reality

Lowest
fares to India.
Guaranteed!

**Before you travel the world, call Jaya,
your trusted community travel partner!**

Book today!

1-877-359-5292 | WWW.JAYATRAVEL.COM

JAYA
TRAVEL & TOURS

Avinash, Hema, Ruchi, Akash and Adarsh Rachmale

The N. Rachmale Foundation

Prosperity Through Service
Avinash and Hema Rachmale

Sky Group Grand, LLC.
Real Estate Group

Lakeshore Healthcare Group, Inc.
Nursing Home & Managed Care

Lakeshore Global
Infrastructure Contractors

www.therachmalefoundation.org | www.Lgccorp.com